

OPENBARE VERSIE

Aangetekend met handtekening retour

Inpetto Services B.V.
De heer E.J. Meter
Denenburg 35
2591 AA DEN HAAG

Datum	30 december 2014
Ons kenmerk	██████████
Pagina	1 van 36
Betreft	Bestuurlijke boete aan de heer E.J. Meter in verband met overtreding van artikel 2:60, eerste lid, Wft

Geachte heer Meter,

De Autoriteit Financiële Markten (**AFM**) heeft besloten aan u (**de heer Meter**) een bestuurlijke boete van € 200.000 op te leggen, wegens het feitelijk leidinggeven aan de overtreding van artikel 2:60, eerste lid, van de Wet op het financieel toezicht (**Wft**) door Inpetto Services B.V. (**Inpetto**) in de periode van 29 oktober 2012 tot en met 22 augustus 2013.

Hieronder wordt het besluit verder toegelicht. In paragraaf 1 vindt u de weergave van de feiten die ten grondslag liggen aan het besluit. Paragraaf 2 geeft een beoordeling van de feiten, waarbij ook de zienswijze van Inpetto aan bod komt. Paragraaf 3 bevat het besluit en paragraaf 4 gaat over de openbaarmaking van het besluit. In paragraaf 5 wordt aangegeven hoe u bezwaar kunt maken.

De versie van het besluit die openbaar wordt gemaakt treft u aan in de bijlage.

1. Feiten

Eerst wordt in paragraaf 1.1 een overzicht gegeven van alle rechtspersonen die in het onderzoek betrokken zijn. Daarna volgt in paragraaf 1.2 een weergave van het verloop van het onderzoek en de feiten die daaruit naar voren zijn gekomen.

1.1 Betrokken rechtspersonen

Inpetto Services B.V. (Inpetto)

Inpetto is in het handelsregister van de Kamer van Koophandel (KvK) voor Den Haag ingeschreven onder nummer 56181485 en is gevestigd op het adres Denenburg 35, 2591 AA 's-Gravenhage. De bedrijfsomschrijving zoals vermeld in de KvK luidt als volgt: "SBI-code: 70222 - Advisering op het gebied van management en bedrijfsvoering (geen public relations en organisatie-adviesbureaus). Het (doen) verrichten, verzorgen, verwerven,

Datum 30 december 2014
Ons kenmerk [REDACTED]
Pagina 2 van 36

aannemen en uitvoeren van diensten met name gericht op (interim-)management en consultancy". Enig aandeelhouder en enig bestuurder van Inpetto sinds 1 oktober 2012 is Stichting Administratiekantoor [A]. Inpetto heeft geen vergunning van de AFM en is evenmin bij de AFM geregistreerd.

Stichting Administratiekantoor [A]

[A] is in het handelsregister van de KvK voor Den Haag ingeschreven onder nummer 56181418 en is gevestigd op het adres [REDACTED]. De bedrijfsomschrijving zoals vermeld in de KvK luidt als volgt: "SBI-code: [REDACTED] -Administratiekantoren voor aandelen en obligaties. Administratiekantoor." Bestuurder van [A] sinds 14 december 2012 is de heer Meter. Bestuurder van [A] in de periode 1 oktober 2012 tot en met 17 december 2012 was [B], geboren op [REDACTED].

Comfort Guarantee Limited (CG)

In de Algemene Voorwaarden van CG, die op de website van CG waren gepubliceerd (raadpleegdatum 12 juni 2013), is vermeld dat CG een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid is, opgericht naar het recht van Cyprus, gevestigd in Nicosia, Cyprus en geregistreerd onder nummer HE 309140. Op de website van de Cyprus Chamber of Commerce and Industry www.ccci.org.cy is geen onderneming met de naam CG in de 'Members Directory' vermeld. Op de website van de Nicosia Chamber of Commerce and Industry www.ncci.org.cy is geen onderneming met de naam CG in het 'Members' register vermeld.

E.J. Meter (de heer Meter)

De heer Meter is geboren op 10 april 1960 te Rijswijk en woonachtig op het adres Denenburg 35, 2591 AA te 's-Gravenhage. De heer Meter is bestuurder van [A] sinds 14 december 2012.

1.2 Verloop van het onderzoek en boeteproces

Op 1 maart 2013 heeft de AFM een informatieverzoek (kenmerk: [REDACTED]) aan Inpetto verstuurd en onder meer verzocht om gegevens te verstrekken over de modaliteiten van de aangeboden lening (**het Informatieverzoek**).

Op 12 maart 2013 heeft de AFM een reactie ontvangen van Inpetto, ondertekend door de heer Meter. Daarin vraagt Inpetto om uitstel van de reactietermijn tot medio april 2013.

Op 12 maart 2013 heeft de AFM Inpetto per brief (kenmerk: [REDACTED]) uitstel verleend van de reactietermijn tot 2 april 2013.

Op 28 maart 2013 heeft de AFM een aanvullende reactie van Inpetto, ondertekend door de heer Meter, ontvangen door middel van twee e-mailberichten (**de Reactie**). Daarin is onder meer het volgende vermeld:

- "2. Inpetto biedt sinds 29 oktober 2012 krediet aan in Nederland.
- 3. Klanten van Inpetto kunnen sinds 29 oktober voor CG kiezen."
- "9. Inpetto opereert slechts als service provider en wordt per handeling uitbetaald. Zie hiervoor de overeenkomst tussen Inpetto en CG (bijlage 5)."
- "13. [...] De statutair bestuurder van Inpetto is Stichting Administratiekantoor [A], zoals blijkt uit het uittreksel uit het handelsregister. (Bijlage 6) Van die stichting is de heer E.J. Meter statutair bestuurder. Hij is

alleen/zelfstandig bevoegd om de stichting te vertegenwoordigen en dus ook tekeningbevoegd. Voor het overige is er geen personeel bij Inpetto in dienst en wordt personeel van derden ingehuurd. De taken van de heer E.J. Meter zijn:

- *Het voeren van dagelijks bestuur.*
- *Het onderhouden van contact met CG en overige externe partijen.*
- *Het toezicht houden op de richtlijnen opgesteld tussen Inpetto en CG voor het verstrekken van kredieten en er zorg voor dragen dat het ingehuurde personeel zich eraan houdt.*
- *Het verrichten en incasseren van betalingen.”*

In de als bijlage bij deze e-mailberichten bijgevoegde ‘Specificatie aanvragen 29/10/2013 tm 15/03/2013’ is samengevat het volgende vermeld in de Reactie:

		CG garantie- stelling	CG garantie- stelling	Persoonlijke garantie- stelling	Persoonlijke garantie- stelling	Goed- gekeurd	Goed- gekeurd
Web-aanvragen	12633	12368	97,90%	265	2,10%	8012	63,42%
SMS-aanvragen	3644	3543	97,23%	101	2,77%	3425	93,99%
Totaal	16277	15911	97,75%	366	2,25%	11437	70,26%

In de als bijlage 5 bij deze e-mailberichten bijgevoegde ‘Guarantee and Service Provider Agreement’ tussen Inpetto en CG (de Overeenkomst) is onder meer het volgende vermeld:

- *“Moreover, Inpetto requires that such micro-credits are secured by a third party personal guarantee. As part of the business model, Inpetto wants to offer to its Customers the possibility to secure their credit with a personal guarantee provided by Comfort Guarantee, on a fee basis.”*
- *“Comfort Guarantee is willing to offer personal guarantees securing micro-credits granted by Inpetto.”*
- *“the Customer has to pay a fee to Comfort Guarantee. This fee, which depends on the amount of the micro-credit, is further determined in Appendix B. [...] Inpetto will collect such fee on behalf of Comfort Guarantee.”*
- *“3.2 Inpetto shall pre-finance the payment of the CG Comfort Guarantee fee to Comfort Guarantee for the account of a Customer and to recover the same from such Customer by means of subrogation.”*
- *“The fee of the CG Personal Guarantee [...] will be invoiced by Inpetto to the Customer in the name and on behalf of Comfort Guarantee and will be collected on bank accounts opened in the name of Inpetto”.*
- *“Appendix D – Fees of the services provided by Inpetto
 Fee structure (VAT excluded) :*

<i>software license</i>	<i>per month EUR 7.500</i>
<i>hosting costs</i>	<i>per month EUR 4.500</i>
<i>processing invoices and debt collection reminders</i>	<i>per invoice/reminder EUR 7,50</i>
<i>handling inbound en outbound calls regarding issues with Comfort Guarantee</i>	<i>per call EUR 7,50</i>
<i>controlling/reporting incoming payments for the purpose Comfort Guarantee</i>	<i>per month EUR 12.000</i>

Datum 30 december 2014
Ons kenmerk [REDACTED]
Pagina 4 van 36

<i>making and controlling payment agreements with customers of Comfort Guarantee</i>	<i>per agreement EUR 10</i>
--	-----------------------------

De Overeenkomst is gedateerd op 1 oktober 2012 en door de heer Meter ondertekend en per pagina geparafeerd. Vóór de ondertekening is nog het volgende vermeld: “*SIGNED, by the authorized representatives of the Parties and date stated on the first page of this Agreement*”

Op de als bijlagen bijgevoegde facturen van CG aan Inpetto staan bedragen¹ van in totaal € 700.335,00 vermeld. Deze facturen zien, blijkens de omschrijving van de factuur, op de door Inpetto voor CG geïnde kosten voor de garantiestelling (geïnd bij de kredietnemers). Op de als bijlagen bij de e-mailberichten bijgevoegde facturen² van Inpetto aan CG staan bedragen³ van in totaal € 277.162,50 vermeld. Deze facturen zien, blijkens de omschrijving van de factuur, op de behandelingskosten van Inpetto ten aanzien van de garantiestelling en. Conform de Overeenkomst werden deze kosten door Inpetto in rekening gebracht bij CG.

Op 19 augustus 2013 heeft de AFM Inpetto per brief (kenmerk: [REDACTED]) een voornemen tot het opleggen van een last onder dwangsom gestuurd wegens overtreding van artikel 2:60, eerste lid, Wft.

Op 20 augustus 2013 heeft de AFM per brief (kenmerk: [REDACTED]) aan Inpetto meegedeeld dat de dagtekening van de brief met het voornemen tot het opleggen van een last onder dwangsom per abuis is vergeten en 19 augustus 2013 de correcte datum is.

Op 22 augustus 2013 heeft Inpetto per e-mail op het voornemen tot het opleggen van een last onder dwangsom van de AFM gereageerd. Inpetto heeft verklaard dat zij het niet eens is met de bevindingen van de AFM en dat zij binnen de kaders van de Wft heeft gehandeld. Verder meldde Inpetto dat zij is gestopt met haar dienstverlening en geen kredieten meer verstrekt. Bij de reactie is een uitdraai van de Website gevoegd. Daarop is het volgende vermeld: “*Het is vanaf dit moment niet meer mogelijk om een lening aan te vragen bij www.heeleen.nl. Wij hebben op last van de AFM onze dienstverlening moeten staken.*” De reactie is ondertekend door de heer Meter.

Bij brief van 5 mei 2014 (kenmerk: [REDACTED] en [REDACTED]) heeft de AFM haar voornemen kenbaar gemaakt om:

- aan Inpetto een bestuurlijke boete op te leggen wegens overtreding van artikel 2:60, eerste lid, Wft;
- aan de heer Meter een bestuurlijke boete op te leggen wegens het feitelijk leidinggeven aan overtreding van artikel 2:60, eerste lid, Wft door Inpetto.⁴

Op 4 juni 2014 hebben Inpetto en de heer Meter gezamenlijk hun schriftelijke zienswijze op deze boetevoornemens gegeven.

¹ Het betreft de bedragen € 39.065,00; € 185.135,00; € 165.692,50; € 189.787,50 en € 120.655,00.

² Over een periode van oktober 2012 tot en met februari 2013.

³ Het betreft de bedragen € 11.115,00; € 65.707,50; € 59.580,00; € 73.125,00 en € 67.635,00.

⁴ Voornemen tot het opleggen van een bestuurlijke boete bij brief van 5 mei 2014 met respectievelijk kenmerk [REDACTED] en [REDACTED].

Per e-mail van 15 oktober 2014 zijn Inpetto en de heer Meter verzocht hun financiële draagkrachtgegevens nader te onderbouwen. Inpetto had enkel een winst- en verliesrekening over het jaar 2013 overgelegd. De heer Meter had in het geheel geen gegevens overgelegd, ondanks een uitdrukkelijk verzoek daartoe.

Bij brief van 16 oktober 2014 (kenmerk: [REDACTED] en [REDACTED]) heeft de AFM Inpetto en de heer Meter geïnformeerd over de wijzigingen in het publicatieregime in de Wft. Inpetto en de heer Meter zijn als gevolg van deze wijzigingen in de gelegenheid gesteld zowel schriftelijk als mondeling hun zienswijze naar voren te brengen. De AFM heeft daarop niets vernomen van Inpetto en de heer Meter.

Bij brief van 21 oktober 2014 heeft Inpetto, naar aanleiding van het verzoek van de AFM van 15 oktober 2014 om de financiële draagkrachtgegevens nader te onderbouwen, een kopie van de aangifte vennootschapsbelasting 2013 overgelegd. De heer Meter heeft geen nadere onderbouwing overgelegd.

Per e-mail van 29 oktober 2014 heeft de AFM wederom Inpetto en de heer Meter verzocht de financiële draagkrachtgegevens verder te onderbouwen waaronder een toelichting op de personeelskosten.

Per e-mail van 3 november 2014 heeft Inpetto nadere gegevens overgelegd met als de bijlage de winst- en verliesrekening 2013 en de uitdraaikostenrekening 2014. Inpetto heeft geen toelichting gegeven op de personeelskosten.

1.3 Feiten die aanleiding geven voor het besluit

In deze paragraaf wordt beschreven welke feiten uit het onderzoek naar voren zijn gekomen.

De AFM heeft in haar onderzoek informatie op de website van Inpetto www.heeleen.nl (**de Website**)⁵ en op de website van CG beoordeeld. Op de Website stond de werkwijze vermeld zoals Inpetto die hanteerde voor het verstrekken van krediet. Samengevat heeft de AFM het volgende vastgesteld aan de hand van de Website en de correspondentie met Inpetto en de heer Meter.

1.3.1. Website Inpetto

Op de Website⁶ stond onder meer het volgende vermeld:

- *“Bij HeeLeen.nl kunt u terecht voor minileningen van € 50,- tot € 600,- met een looptijd van maximaal 30 dagen. U betaalt voor een minilening van HeeLeen.nl geen behandelingskosten.”*
- **“Garantiestelling**
*Omdat een minilening van Heeleen.nl gratis is vragen wij u wel iemand garant te stellen voor de lening. Een garantiestelling is een schriftelijke verklaring van een derde aan de kredietgever dat indien de kredietnemer niet aan zijn verplichtingen kan voldoen hij de verplichtingen zal nakomen. Raakt de kredietnemer in verzuim dan staat de derde garant voor het nakomen van de verplichtingen.
HeeLeen.nl biedt u hiervoor twee opties. De eerste optie is dat u iemand uit uw omgeving garant stelt voor uw lening en de tweede optie is dat u een garantiestelling koopt bij onze partner Comfort Guarantee (CG).*

⁵ Op de Website stond onder andere onder ‘Contactgegevens’ vermeld dat Heeleen.nl een onderdeel is van Inpetto. De Website is niet meer actief.

⁶ De AFM heeft de Website geraadpleegd op 12 juni 2013.

Persoonlijke garantiestelling

Wanneer u kiest om iemand uit uw eigen omgeving persoonlijk garant te stellen voor uw lening dan vragen wij deze persoon, om zijn of haar ID, loonstrook of uitkeringsspecificatie en bankafschrift naar ons op te sturen. Als alle gegevens en documenten in orde zijn dan zullen wij een contract opsturen naar de persoonlijke garantsteller, dat ondertekend teruggestuurd dient te worden. Op grond van artikel 1:88 BW dient ook de eventuele echtgeno(o)t(e) of geregistreerd partner de garantiestelling ter goedkeuring te ondertekenen. De aanvraag wordt afgehandeld als het ondertekende document bij ons binnen is. **OPGELET:** u kunt niet zelf garant staan voor uw lening en de persoon die voor u garant staat mag niet op hetzelfde adres woonachtig zijn als u.

Garantiestelling Comfort Garantie

Kiest u voor Comfort Garantie dan moet u Comfort Garantie daar een vergoeding voor betalen. Om het voor u overzichtelijker en gemakkelijker te maken, heeft Heeleen.nl een overeenkomst met Comfort Garantie afgesloten, zodat wij de kosten in naam van hen mogen factureren. De kosten van een CG garantiestelling vindt u in onderstaande tabel. Hier kunt u de voorwaarden van onze partner raadplegen.

<i>Bedrag</i>	<i>Termijn</i>	<i>Garantie</i>
€ 50	15 dagen	€ 10
€ 100	15 dagen	€ 20
€ 100	30 dagen	€ 25
€ 200	15 dagen	€ 40
€ 200	30 dagen	€ 50
€ 300	30 dagen	€ 75
€ 400	30 dagen	€ 100
€ 500	30 dagen	€ 125
€ 600	30 dagen	€ 150"

- "Voor het aanvragen van een minilening via onze website doorloopt u de volgende stappen:

Stap 1:

Open het aanvraagformulier onder het kopje "Aanvraag" en kies het gewenste bedrag, de leentermijn en maak een keuze wie u als garantsteller wil inbrengen. Vul vervolgens de overige gevraagde gegevens in, ga vervolgens akkoord met de voorwaarden en verstuur uw aanvraag.

Stap 2:

Als wij uw aanvraag hebben ontvangen, vragen wij u om uw account te activeren en ons een kopie van uw ID, loonstrook of uitkeringsspecificatie en bankafschrift te sturen.

Stap 3:

Als alle documenten bij ons binnen zijn is uw aanvraag afgerond en zullen wij de aanvraag zo spoedig mogelijk afhandelen en houden wij u op de hoogte via de SMS. Op elke aanvraag die bij ons binnenkomt zullen wij een credit check uitvoeren.

Heeft u bij uw aanvraag gekozen voor Comfort Garantie dan wordt u naar de website van Comfort Garantie geleid. Vink ook hier aan dat u akkoord gaat met de voorwaarden en verzend uw aanvraag. Wanneer u hebt gekozen voor een persoonlijke garantsteller dan dienen wij ook van de garantsteller een kopie van het ID, een loonstrook en een bankafschrift te ontvangen. Meer informatie over de garantiestelling vindt u op de pagina [onze leningen](#).

Heeft u al eerder een minilening van HeeLeen.nl ontvangen dan kunt u een aanvraag indienen via "[Mijn account](#)" of via de SMS."

- **"Hoeveel kan ik de eerste keer lenen?"**

De eerste keer dat u een minilening aanvraagt verstrekken wij maximaal € 100,-. Dit kan stapsgewijs worden uitgebreid naar de maximale minilening van € 600,-."

- **"Wat gebeurt er wanneer ik het aanvraagformulier heb ingevuld en mijn documenten heb verzonden?"**

Na ontvangst van uw aanvraag worden uw gegevens door ons op juistheid gecontroleerd. Vervolgens voeren wij een zogenaamde "creditcheck" (kredietcontrole) uit. Bij het uitvoeren van de kredietcontrole worden uw documenten en de gegevens die u hebt ingevuld in het aanvraagformulier gebruikt. Uit de kredietcontrole volgt een kredietscore. De uitkomst van de kredietscore is afhankelijk van onder andere het postcodegebied waar u woont, uw inkomen en uw leeftijd. Zo is de minimum leeftijd om bij ons een minilening te verkrijgen 21 jaar en dient u woonachtig te zijn in Nederland. Van de uitkomst van de kredietscore brengen wij u per sms op de hoogte."

- **"Kom ik in aanmerking voor een minilening wanneer ik een BKR notering heb?"**

Voor het type minileningen dat Heeleen.nl verstrekt is het niet verplicht om een BKR-check uit te voeren. Ook met een BKR notering komt u bij Heeleen.nl in aanmerking voor een minilening. Wel worden er andere kredietcontroles uitgevoerd."

- **"Kan ik ook via de sms een aanvraag indienen?"**

Ja, dat kan. Echter is het zo dat dit alleen kan wanneer u reeds klant bij ons bent en al gebruik heeft gemaakt van Comfort Garantie. U dient een sms vervolgaanvraag in door het BEDRAG + AANTAL DAGEN + AKKOORD + CG te sms'en naar het nummer 5030. Wilt u bijvoorbeeld een minilening van € 200,- aanvragen voor 30 dagen, dan sms't u: "200 + 30 + Akkoord + CG" naar 5030. U gaat dan meteen akkoord met de voorwaarden van Heeleen.nl en de voorwaarden van Comfort Garantie. Het is uiteraard ook mogelijk een vervolgaanvraag via het internet in te dienen."

- **"Hoe werkt een garantiestelling van Comfort Garantie?"**

Comfort Garantie (CG) is een bedrijf dat wereldwijd garantiestelling en aanbiedt voor minileningen. Kiest u voor een garantiestelling van CG, dan staat CG garant voor de minilening indien een terugbetaling uitblijft. Voor de garantiestelling betaalt u een vast bedrag dat tezamen met uw minilening door Heeleen.nl gefactureerd zal worden. De factuur dient in zijn geheel uiterlijk op de vervaldag betaald te worden. Dit is geen klassieke waarborg: u hoeft niet op voorhand te betalen en u krijgt dit later niet terug. Het is een bedrag dat u betaalt voor het risico dat CG op zich zal nemen."

- **“Hoelang duurt het voordat de minilening op mijn rekening staat?**
Nadat uw aanvraag is goedgekeurd berichten wij u daarover via de sms. De minilening zal uiterlijk één werkdag nadat de aanvraag is afgehandeld bijgeschreven worden op uw rekening.”

- **“Wat gebeurt er als ik niet binnen de termijn terugbetaal?**
Wanneer u niet binnen de leentermijn terugbetaalt wordt de leentermijn automatisch met 14 dagen verlengd. Heeleen.nl brengt voor deze verlenging van 14 dagen geen kosten in rekening. Wanneer u hebt gekozen een garantiestelling te af te nemen bij Comfort Garantie (CG) dan zal ook uw garantie verlengd worden met 14 dagen. CG brengt hier de helft van de oorspronkelijke garantielasten voor in rekening. Wanneer u niet in staat bent binnen de extra termijn van 14 dagen terug te betalen, dan ontvangt u een aanmaning van Heeleen.nl. U krijgt dan 7 dagen extra de tijd om de minilening inclusief kosten aan ons over te maken. Wanneer u vervolgens nog niet in staat bent terug te betalen, dan zullen wij u een laatste aanmaning versturen. Bij zowel de eerste- als de laatste aanmaning worden € 10,- aanmaningskosten in rekening gebracht.”

- **Algemene Voorwaarden Inpetto en CG**
In de ‘Algemene Voorwaarden Heeleen’ die op de Website waren gepubliceerd⁷ was onder andere het volgende vermeld:
  - *“6.1 Er zijn geen kosten verbonden aan het behandelen van een aanvraag en de terbeschikkingstelling van een Kredietje.⁸*
  - *6.2 Over het Kredietje zal geen rente in rekening worden gebracht.”*
  - *“8.1 Indien de ontvanger Kredietje enig bedrag dat hij uit hoofde van of in verband met de overeenkomst aan Heeleen is verschuldigd niet of niet volledig betaalt op de overeengekomen vervaldag, zal Heeleen de ontvanger Kredietje aanmaningskosten in rekening brengen.*
  - *8.2 Het verstrijken van de betalingstermijn stelt de ontvanger Kredietje van rechtswege in gebreke. Heeleen zal dan een aanmaning versturen. Er worden maximaal 3 aanmaningen verstuurd. Voor de eerste aanmaning, met een betalingstermijn van 14 dagen, zal HeeLeen geen kosten in rekening brengen. Na het uitblijven van een betaling zal HeeLeen nog tweemaal een aanmaning, met een betalingstermijn van 7 dagen versturen, per aanmaning wordt een aanmaningskost van 10 euro aangerekend.”*

Op de website <http://comfort-guarantee.com> (raadpleegdatum: 12 juni 2013) stond onder meer:

- *“In onderstaande tabel vindt u de premiebedragen voor de garantiestelling ten opzichte van de leenbedragen van HeeLeen en de termijnen voor terugbetaling.*

<i>Leenbedrag</i>	<i>Termijn</i>	<i>Prijs</i>
€ 50	15 dagen	€ 10
€ 100	15 dagen	€ 20

⁷ De AFM heeft de Algemene Voorwaarden op de Website geraadpleegd op 12 juni 2013.

⁸ Een ‘Kredietje’ is volgens de algemene voorwaarden van Heeleen het door de Heeleen aan de aanvrager van een Kredietje verstrekt bedrag in de vorm van een lening waarbij de voorwaarden zoals genoemd in de overeenkomst met betrekking tot het Kredietje, van toepassing zijn.

€ 100	30 dagen	€ 25
€ 200	15 dagen	€ 40
€ 200	30 dagen	€ 50
€ 300	30 dagen	€ 75
€ 400	30 dagen	€ 100
€ 500	30 dagen	€ 125
€ 600	30 dagen	€ 150”

In de ‘Algemene Voorwaarden Comfort Garantie’, die op de website van CG waren gepubliceerd⁹, stond onder meer:

- **“4. KOSTEN IN GEVAL VAN LAATTIJDIGE BETALING**
Indien Kredietnemer enig bedrag, dat hij uit hoofde van of in verband met de Comfort Garantie aan Garant verschuldigd is, niet of niet volledig betaalt op de overeengekomen vervaldag, zal Garant de Kredietnemer een boete in rekening brengen. De hoogte van deze boete is 50% van de overeengekomen garantie vergoeding.”

2. Beoordeling

2.1 Wettelijk kader

Artikel 3, onder g, van de Richtlijn Consumentenkrediet

In de Richtlijn Consumentenkrediet 2008/48/EG¹⁰ (**de Richtlijn**) wordt op grond van artikel 3, onder g, van de Richtlijn onder “*totale kosten van het krediet voor de consument*” verstaan:

“alle kosten, met inbegrip van rente, commissielonen, belastingen en vergoedingen van welke aard ook, die de consument in verband met de kredietovereenkomst moet betalen en die de kredietgever bekend zijn, met uitzondering van notariskosten; dit omvat ook de kosten in verband met nevendiensten met betrekking tot de kredietovereenkomst, met name verzekeringspremies, indien, daarenboven, het sluiten van een dienstencontract verplicht is om het krediet, in voorkomend geval op de geadverteerde voorwaarden, te verkrijgen.”

Bijlage II, onder onderdeel 3, Richtlijn

In Bijlage II onder onderdeel 3 van de Richtlijn “*Kosten van het krediet*” onder andere het volgende opgenomen:

- A. *“Met het krediet verband houdende kosten*
[...]
- B. *Kosten in het geval van betalingsachterstand.”*

⁹ De AFM heeft de Algemene Voorwaarden op de Website geraadpleegd op 12 juni 2013.

¹⁰ Richtlijn 2008/48/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 23 april 2008 inzake kredietovereenkomsten voor consumenten en tot intrekking van Richtlijn 87/102/EEG (Pb EU L 133).

Memorie van toelichting ter implementatie van de Richtlijn¹¹:

In de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel ter implementatie van de Richtlijn¹² (Memorie van toelichting) heeft de Nederlandse wetgever in algemene bewoordingen aangegeven waarop moet worden gelet bij de uitleg van het begrip ‘onbetekenende kosten’. Daarbij wordt onder meer opgemerkt¹³:

“Artikel 1:20, eerste lid, onderdeel f vervangt deels de bestaande uitzondering voor krediet dat binnen drie maanden moet zijn afgelost. Onder de nieuwe uitzondering valt in ieder geval koop op rekening en afbetaling, mits tegen onbetekenende kosten en aflossing binnen drie maanden dient plaats te vinden. Het criterium «tegen onbetekenende kosten» heeft tot gevolg dat regulier krediet met een looptijd tot drie maanden, waarvoor rente en kosten in rekening wordt gebracht, niet onder de uitzondering valt. Te denken valt aan zogenoemd «flitskrediet». Flitskrediet valt door de implementatie van de richtlijn ook onder de Wet op het financieel toezicht. Onder de bedoelde kosten wordt zowel rente als alle eventuele andere kosten onder welke noemer dan ook verstaan. De kosten zijn in relatieve zin onbetekenend wanneer ze slechts een zeer klein percentage van het krediet bedragen. Bijvoorbeeld bij een krediet van € 2 000 is € 5 kosten in ieder geval onbetekenend. De kosten kunnen echter ook in absolute zin onbetekenend zijn. Volgens overweging 13 van de preambule van de richtlijn gaat het bij deze uitzondering ook om zogenaamde «deferred debitcards». Dit zijn betaalkaarten waarbij aan de consument uitstel van betaling wordt verleend en transacties pas na afloop van de periode waarvoor een bestedingsruimte is vastgesteld worden geïncasseerd. Om voor deze uitzondering in aanmerking te komen dient de periode waarin de door de consument verschuldigde bedragen worden geïncasseerd maximaal drie maanden te bedragen en worden slechts onbetekenende kosten in rekening gebracht. Bij onbetekenende kosten in absolute zin kan bijvoorbeeld worden gedacht aan een kleine vergoeding voor het gebruik maken van een klantenkaart met betaalfunctie. Debitcards worden in de praktijk gezien als een creditcard, waaraan evenwel niet de mogelijkheid tot gespreid betalen is gekoppeld. Zodra een betaalkaart wel de mogelijkheid tot gespreid betalen biedt (langer dan drie maanden) is sprake van een kredietfaciliteit en daarmee van een echte creditcard. Dat is ook het geval indien weliswaar binnen drie maanden moet worden terugbetaald maar meer dan onbetekenende kosten in rekening worden gebracht.”

Op pagina 15 van de Memorie van toelichting wordt uitleg gegeven over de wijzigingen van artikel 58, tweede lid, onderdeel d en e, van Boek 7 Burgerlijk Wetboek (BW). Daarbij wordt onder meer het volgende gesteld:

“Bij kredietovereenkomsten waarbij krediet wordt verleend zonder dat hiervoor rente of andere kosten in rekening worden gebracht, moet vooral gedacht worden aan koop op rekening of op afbetaling (onderdeel d). En bij de uitsluiting betreffende kredietovereenkomsten waarbij het krediet binnen drie maanden moet worden terugbetaald en waarvoor slechts onbetekenende kosten in rekening worden gebracht (onderdeel e), dient bedacht te worden dat het criterium «tegen onbetekenende kosten» meebrengt dat «flitskredieten», waarbij geringe bedragen (bijvoorbeeld € 150 tot € 500) voor enkele weken worden geleend, hier niet onder vallen. Bij deze kredieten worden immers aanzienlijke kosten in rekening gebracht.”

---

¹¹ Kamerstukken II 2009/10, 32 339, nr. 3, p. 32.

¹² Wijziging van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek, de Wet op het financieel toezicht en enige andere wetten ter implementatie van richtlijn nr. 2008/48/EG [...], (Kamerstukken II, 2009-2010, 32 339, nr. 3).

¹³ Zie pagina 32 van de Memorie van toelichting.

Artikel 2:60, eerste lid, Wft

Op grond van artikel 2:60, eerste lid, Wft is het verboden in Nederland zonder een daartoe door de AFM verleende vergunning krediet aan te bieden.

Artikel 1:20 Wft

In artikel 1:20 Wft is een aantal financiële diensten met betrekking tot krediet genoemd waarop de Wft niet van toepassing is. In artikel 1:20, eerste lid, aanhef en sub e, Wft¹⁴ staat vermeld:

“Deze wet is niet van toepassing op [...] financiële diensten met betrekking tot krediet dat binnen drie maanden dient te worden afgelost en terzake waarvan slechts onbetekenende kosten aan de consument in rekening worden gebracht.”

Artikel 1 BGfo

In artikel 1 van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (**BGfo Wft**) is het begrip “*totale kosten van het krediet voor de consument*” gedefinieerd als:

“alle kosten inzake een consumptief krediet, met uitzondering van notariskosten, die de consument in verband met een krediet moet betalen en die de aanbieder bekend zijn, met inbegrip van rente, provisie, belastingen, vergoedingen van welke aard ook en kosten in verband met nevendiensten met betrekking tot het krediet, indien het sluiten van een overeenkomst met betrekking tot die diensten verplicht is om het krediet op de geadverteerde voorwaarden te verkrijgen, of de som van de door een consument te betalen termijnbedragen gedurende de looptijd van een overeenkomst inzake hypothecair krediet”.

Nota van Toelichting bij BGfo

In de Nota van Toelichting bij het Besluit van 25 mei 2011¹⁵ is het volgende vermeld inzake het begrip “*totale kosten van het krediet voor de consument*”:

“De omschrijving «totale kosten van het krediet voor de consument» is overgenomen uit artikel 3, onderdeel g, van de richtlijn. De «totale kosten van het krediet» zijn alle kosten die de consument moet maken voor een consumptief krediet. [...] De «naam» die aan de kosten wordt gegeven is daarbij niet relevant, het gaat erom of de kosten samenhangen met het krediet. Alle kosten die samenhangen met het krediet moeten worden meegenomen.”

Website AFM

Blijkens haar website¹⁶ vult de AFM het begrip “*onbetekenende kosten*” concreet op de volgende wijze in:

“Onbetekenende kosten in relatieve zin

De kosten zijn onbetekenend in relatieve zin, als zij maximaal 1% van de kredietsom op jaarbasis bedragen. Dit percentage moet worden berekend over de periode vanaf het aangaan van de kredietovereenkomst tot het moment dat het verstrekte krediet moet worden terugbetaald. Bij een krediet dat binnen drie maanden moet worden terugbetaald (de maximale looptijd van krediet dat onder deze uitzondering kan vallen), is dat dus 0,25%.

---

¹⁴ Artikel 1:20 Wft is gewijzigd op 1 juli 2012 (Staatsblad 2012,610). Vóór deze periode was het bepaalde onder e opgenomen onder f.

¹⁵ Besluit van 25 mei 2011, houdende wijziging van het BGfo Wft, het Besluit bestuurlijke boetes financiële sector en het Besluit kredietvergoeding in verband met implementatie van richtlijn nr. 2008/48/EG [...] (Stb. 2011, 247).

¹⁶ <http://www.afm.nl/nl/professionals/diensten/veelgestelde-vragen/richtlijn-consumentenkrediet/onbetekende-kosten.aspx>. Gepubliceerd op 3 maart 2011.

Onbetekenende kosten in absolute zin

De kosten zijn onbetekenend in absolute zin, indien deze maximaal € 50,- op jaarbasis bedragen. Teruggerekend naar drie maanden (de maximale looptijd van kortlopende kredieten), komt dit neer op een bedrag van maximaal € 12,50. En voor kredieten met een looptijd van één maand, komt dit neer op een bedrag van maximaal € 4,17.”

Beantwoording vragen door minister van Financiën

De AFM verwijst in dit verband ook naar de beantwoording door de minister van Financiën (**de Minister**) op gestelde Kamervragen over kredietaanbieders.

- i. 27 september 2010: “Hoe de kosten die samenhangen met het krediet worden genoemd is niet relevant. Of de kosten rente, behandelkosten of bijvoorbeeld voorrijkosten worden genoemd, doet niet ter zake voor het onder financieel toezicht vallen van het krediet. Zodra meer dan onbetekenende kosten (onder welke naam dan ook) worden gerekend, is na inwerkingtreding van de wet sprake van een krediet dat onder financieel toezicht valt.” (kenmerk: ah-tk-20102011-46)
- ii. 1 november 2011: “*Het begrip kosten betreft in dit kader alle kosten onder welke naam dan ook, dus bijvoorbeeld rente, maar ook administratiekosten, behandelingskosten en dergelijke. (...) Aanbieders die deels kredieten zonder kosten aanbieden en deels kredieten waarvoor ze bijvoorbeeld administratie- of behandelingskosten rekenen vallen pas onder de uitzondering voor kredieten met een looptijd korter dan drie maanden waarbij niet meer dan onbetekenende kosten worden gerekend als de kosten per krediet zowel absoluut als relatief onbetekenend zijn. Bij bijvoorbeeld € 20 administratiekosten bij een krediet van € 150 is geen sprake van onbetekenende kosten.*” (kenmerk: FM/2011/9876 U)
- iii. 1 december 2011: “*Flitskredieten zijn kredieten met een korte looptijd (minder dan drie maanden) die vaak via internet worden aangeboden. Sinds 25 mei jl. vallen ook de aanbieders van dergelijke kredieten onder de Wet op het financieel toezicht (Wft). Dat betekent ten eerste dat flitskredietaanbieders een vergunning van de Autoriteit Financiële Markten (AFM) moeten hebben. (...) Alleen voor kredieten met een looptijd korter dan drie maanden, waarbij niet meer dan onbetekenende kosten worden berekend, kent de Wft een uitzondering. In genoemd artikel van de Volkskrant¹⁷ worden verschillende flitskredietaanbieders aangehaald die hun flitskredieten zo hebben vormgegeven dat er naar hun mening geen sprake is van kosten of in ieder geval slechts van onbetekenende kosten. Ik deel die mening niet. Kosten voor het krediet zijn niet alleen rente en administratiekosten maar alle kosten die een klant maakt met welke naam dan ook, dus ook bijvoorbeeld kosten voor (versnelde) afhandeling, latere terugbetaling of verplichte borgstelling. (...) Ten tweede betekent het onder de Wft vallen van dergelijke flitskredietaanbieders dat de kredieten aan de voorwaarden die in en op grond van deze wet worden gesteld, moeten voldoen* (kenmerk: FM/2011/10047 U).”
- iv. Ten aanzien van de beoogde doelen van de Richtlijn merkt de minister van Financiën op in de Kamervragen¹⁸: “*Doordat flitskredieten onder de Wft vallen kunnen mensen alleen nog een dergelijk krediet krijgen als het bij hun financiële positie past en is het verboden om mensen meer voor een dergelijk krediet te laten betalen dan het maximum dat ook geldt voor andere kredieten (zoals roodstanden).*”

¹⁷ Volkskrant – 9 november 2011 – ‘Geen leenrente, maar intussen...’.

¹⁸ Kenmerk: FM/2011/10047 U.

2.2 Zienswijze

In haar op 4 juni 2014 overgelegde schriftelijke zienswijze heeft de heer Meter – zakelijk weergegeven – het volgende naar voren gebracht:

A. Inpetto heeft geen kredieten aangeboden zonder vergunning; geen sprake van 2 producten

Inpetto is van oordeel dat zij niet vergunningplichtig was, omdat de uitzondering van artikel 1:20, eerste lid, aanhef en onder sub e, Wft van toepassing is. De lening moest immers binnen drie maanden worden afgelost en bovendien werden voor de leningen geen kosten aan de consument in rekening gebracht. In dit kader wijst Inpetto op artikel 2, tweede lid onder f, van de Richtlijn Consumentenkrediet waarin is bepaald dat de Richtlijn niet van toepassing is op kredietovereenkomsten zonder rente of andere kosten.

Daarnaast is van belang dat de consument over een garantiestelling diende te beschikken. Voor zover de consument over een garantiestelling van CG beschikte was hij daarvoor een bepaald bedrag aan CG verschuldigd en niet aan Inpetto. In dit verband volgt Inpetto de AFM ook niet in haar verwijzing naar de uitspraak van de rechtbank Rotterdam van 24 januari 2014¹⁹, omdat Inpetto en CG geen gelieerde vennootschappen zijn. Daarom dienen naar het oordeel van Inpetto de kosten van de garantiestelling van CG niet te worden meegenomen in de berekening van de totale kosten van het krediet.

Verder was het voor consumenten niet verplicht kosten te maken bij een lening, omdat consumenten ook voor een persoonlijke garantiestelling konden kiezen. Inpetto is het dan ook oneens met de stelling van de AFM dat consumenten door de verplichte garantiestelling kosten in rekening werden gebracht voor het krediet.²⁰

Tevens is de stelling van de AFM onjuist dat Inpetto twee producten zou hebben aangeboden. Inpetto heeft geen kredieten aangeboden met respectievelijk een persoonlijke garantiestelling en een garantiestelling van CG. Inpetto heeft kredieten aangeboden tussen een bedrag van € 50,- en € 600,- met een looptijd van maximaal 30 dagen, zonder daarbij kosten in rekening te brengen waarbij als voorwaarde gold dat een garantiestelling moest kunnen worden overgelegd. De wijze waarop de consument de garantiestelling regelde maakt niet dat het krediet intrinsiek wijzigde.

Tot slot merkt Inpetto op dat de AFM zich van allerlei aannames bedient zonder dit daadwerkelijk onderzocht te hebben. In dit kader wijst Inpetto op de aanname van de AFM dat consumenten die via Inpetto een krediet hebben afgesloten moeilijk ergens anders aan geld konden komen en daarom niet hebben gekozen voor een persoonlijke garantiestelling.²¹ Uit niets blijkt dat de AFM consumenten heeft geïnterviewd waaruit bleek dat er sprake was van een noodzaak om een garantiestelling bij CG aan te gaan. De AFM gaat er aan voorbij dat de garantiestelling van CG aansloot bij de aard van de minilening, namelijk dat het een gemakproduct is.

B. Geen schuld aan veronderstelde overtreding

Voor zover de AFM persisteert in haar voornemen Inpetto een boete op te leggen dan beroept Inpetto zich erop dat haar de overtreding niet kan worden verweten. Artikel 2:60, eerste lid, Wft gelezen in samenhang met artikel 1:20,

---

¹⁹ Rb Rotterdam 24 januari 2014, ECLI:NL:RBROT:2014:379.

²⁰ Onderzoeksrapport van 5 mei 2014 met kenmerk ██████████.

²¹ Onderzoeksrapport van 5 mei 2014 met kenmerk ██████████.

eerste lid, aanhef en onder sub e, Wft is onvoldoende duidelijk. Inpetto onderbouwt dit door te wijzen op de verschillende aanbieders van minikredieten die in Nederland actief waren en kennelijk allemaal in de veronderstelling verkeerden dat ze geen vergunning hoefden te hebben. Het kan niet zo zijn dat al deze partijen doelbewust de wet hebben overtreden. Bovendien had Inpetto haar activiteiten al gestaakt voordat de AFM overging tot het beboeten van andere aanbieders van minikredieten. Inpetto heeft dus bij de aanvang van haar activiteiten niet kunnen putten uit richtinggevende en concrete interpretaties van de AFM of relevante uitspraken van de rechtbank Rotterdam.

C. Er is sprake van willekeur / geen boete feitelijk leidinggever

Naar aanleiding van onderzoek dat door Inpetto is verricht naar andere aanbieders van kortlopende leningen merkt Inpetto op dat de AFM niet de feitelijk leidinggever heeft beboet. Inpetto wijst in dit kader nadrukkelijk op [C] die naar de mening van Inpetto een vergelijkbaar bedrijfsmodel heeft, maar de feitelijk leidinggever van [C] niet beboet is. Inpetto vult dit aan door op te merken dat de veronderstelde overtreding van Inpetto tien maanden heeft geduurd, relatief weinig minileningen zijn verstrekt, er ook relatief weinig aan deze minileningen is verdiend door Inpetto en Inpetto wel steeds volledige medewerking aan de AFM heeft verleend. Inpetto kan de AFM dan ook niet volgen in haar voornemen om zowel Inpetto als haar feitelijk leidinggever een boete op te leggen terwijl bij [C] geen boete werd opgelegd aan de feitelijk leidinggever. Inpetto merkt hierover op dat naar haar oordeel het optreden van de AFM getuigt van willekeur door bij Inpetto wel de feitelijk leidinggever te beboeten. Bovendien ligt het op de weg van de AFM om te bewijzen dat de heer Meter als feitelijk leidinggever wist dat het aanbieden van minileningen door Inpetto verboden was. De AFM is daar naar het oordeel van Inpetto niet in geslaagd nu de AFM enkel opmerkt dat de heer Meter op de hoogte was van het verlenen van minikredieten. Inpetto vult dit aan door op te merken dat de heer Meter ook daadwerkelijk niet op de hoogte was van de vergunningplicht. Omdat aan de zijde van de heer Meter geen wetenschap bestond over de vergunningplicht kan aan de heer Meter geen boete worden opgelegd over het feitelijk leidinggeven aan de vermeende overtreding.

D. Redelijkheid en hoogte van de boete

De AFM meldt in het voornemen tot boeteoplegging enkel het basisbedrag en geeft aan dit bedrag te verhogen of te verlagen op basis van ernst, duur en verwijtbaarheid zonder concreet te melden wat dan het uiteindelijke bedrag wordt. Inpetto maakt daaruit op dat de AFM de vermeende overtreding kennelijk niet ernstig of verwijtbaar vindt als gevolg waarvan de AFM dus ook niet tot boeteoplegging over zou moeten gaan.

Daarnaast en los van bovenstaande merkt Inpetto op dat haar huidige vermogen beperkt is in de vorm van € 39.000,- . Inpetto kan dan ook maar een beperkte boete dragen.

Verder heeft de heer Meter als feitelijk leidinggevende geen draagkrachtgegevens overgelegd, omdat de heer Meter van oordeel is dat de AFM hem geen boete mag opleggen gelet op hetgeen de heer Meter reeds hierboven naar voren heeft gebracht. Mocht de AFM toch een boete opleggen dan behoudt de heer Meter zich alle rechten voor om alsnog een beroep te doen op zijn draagkracht.

E. Geen publicatie

Inpetto geeft aan dat de AFM niet tot publicatie mag overgaan. Er is immers geen doel meer voor publicatie nu Inpetto haar activiteiten reeds medio augustus 2013 heeft gestaakt. Daarnaast is Inpetto van oordeel, gelet op verschillende uitspraken, dat de AFM niet tevens een bericht op social media mag zetten. In dit kader merkt Inpetto op dat het doel van een dergelijke publicatie haar ontgaat. Naar de mening van Inpetto wil de AFM enkel tonen aan de buitenwacht hoe pro-actief zij optreedt tegen aanbieders van minileningen. Inpetto verzet zich tegen

de stelling dat het publicatiebelang belangrijker zou zijn dan de nadelige gevolgen die de heer Meter en Inpetto zullen ondervinden van de publicatie.

2.3 Beoordeling van de feiten

2.3.1 Inleiding

In deze paragraaf licht de AFM toe waarom Inpetto en de heer Meter artikel 2:60, eerste lid, Wft hebben overtreden. In paragraaf 2.3.2 gaat de AFM allereerst in op de werkwijze en het verdienmodel van Inpetto. Vervolgens zet de AFM in paragraaf 2.3.3 gemotiveerd uiteen waarom Inpetto artikel 2:60, eerste lid, Wft met haar werkwijze heeft overtreden. In paragraaf 2.3.4 zet de AFM gemotiveerd uiteen waarom de heer Meter feitelijk leiding heeft gegeven aan de overtreding. In paragraaf 2.3.5 geeft de AFM haar conclusie weer en in paragraaf 2.3.6 gaat de AFM in op de overige aspecten uit de zienswijze voor zover deze niet de boetehoogte en de publicatie betreffen.

2.3.2 Omschrijving werkwijze en verdienmodel van Inpetto

In deze paragraaf zet de AFM de werkwijze van Inpetto uiteen en licht hij toe waarom het voor Inpetto van belang is dat consumenten kiezen voor een krediet met een garantiestelling door CG.

- *Werkwijze Inpetto*

Inpetto biedt kredieten aan waarbij een garantiestelling verplicht is voor de aanvrager. De consument die een zogenaamde minilening aanvraagt kan daarbij kiezen uit hetzij een persoonlijke garantiestelling, hetzij een garantiestelling van CG.

Als een consument voor een persoonlijke garantiestelling kiest, moet de consument iemand benaderen in zijn omgeving met het verzoek om persoonlijk garant te staan. Indien een derde daartoe bereid is, dient deze derde verschillende documenten te overleggen aan Inpetto om als persoonlijke garantsteller op te kunnen treden voor de kredietaanvrager.²² Ook de aanvragende consument zelf moet gelijksoortige documenten overleggen aan Inpetto. Na beoordeling van deze documenten stuurt Inpetto een contract naar de persoonlijke garantsteller dat getekend teruggestuurd moet worden. Voor een persoonlijke garantiestelling door een derde hoeft de consument niets te betalen aan Inpetto.

De aanvraagprocedure voor een minilening met een garantiestelling door CG is administratief aanmerkelijk minder omvattend en duurt bovendien ook korter. De consument dient enkel documenten betreffende hemzelf te overleggen aan Inpetto en niet ook van de derde. De borgstelling was immers al geregeld door Inpetto. Voor een garantiestelling van CG moet de consument echter wél betalen aan Inpetto. De kosten voor de garantiestelling van CG bedragen tussen de € 10,- bij een leenbedrag van € 50,- en een termijn van 15 dagen en € 150,- bij een

---

²² Deze documenten betreffen onder meer kopie van zijn/haar salarisstrook of uitkeringsspecificatie, een kopie van de salarisstrook of uitkeringsspecificatie van zijn/haar garantsteller, een kopie van zijn/haar Nederlands identiteitsbewijs, een kopie van het Nederlands identiteitsbewijs van zijn/haar garantsteller, een kopie van zijn/haar bankafschrift en een kopie van een bankafschrift van zijn/haar garantsteller.

leenbedrag van € 600,- en een termijn van 30 dagen.²³ De kosten voor de garantiestelling van CG betaalt de consument aan Inpetto en worden door de consument tegelijkertijd met het geleende kredietbedrag terugbetaald.

Inpetto factureert de kosten aan de consument en int de kosten ook voor CG. Voor deze dienstverlening heeft Inpetto de Overeenkomst met CG gesloten waarbij Inpetto een vaste vergoeding van € 24.000,- per maand van CG ontvangt.²⁴ Daarnaast ontvangt Inpetto van CG € 7,50 per verwerkte factuur en incasso herinnering, € 7,50 per inkomend en uitgaand telefoongesprek met consumenten en € 10 per gemaakte en gecontroleerde betalingsovereenkomst tussen consumenten en CG.²⁵

- **Verdienmodel Inpetto**

Gelet op de potentiële inkomsten voor Inpetto is het dus van belang dat consumenten een krediet aanvragen en afsluiten met een garantiestelling van CG en niet met een persoonlijke garantiestelling door een derde. Nog daargelaten de vaste inkomsten van € 24.000,- per maand die Inpetto ontvangt van CG, verdient Inpetto ook nog eens aan de verschillende afzonderlijke handelingen zoals een verwerkte factuur of gemaakte betalingsovereenkomst. De bedragen die Inpetto hiervoor van CG ontvangt, variëren per handeling zoals gezegd tussen de € 7,50 en € 10,-, ongeacht de hoogte van de minilening.

Bovendien is het voor de doelgroep bijzonder moeilijk en ook niet aantrekkelijk om de langzame en moeilijkere weg van de persoonlijke garantiestelling te bewandelen. De aanvraagprocedure is immers meer omvattend en de tijdsduur die ermee gepaard gaat is aanmerkelijk langer dan de aanvraagprocedure waarbij CG als garantsteller optreedt.

Kortom, naar het oordeel van de AFM heeft Inpetto er alle baat bij dat consumenten een krediet aanvragen en afsluiten met een garantiestelling van, en door CG. Een garantiestelling door CG levert voor Inpetto immers significante inkomsten op.

Met de garantiestelling door CG heeft Inpetto met het aanbieden van minileningen artikel 2:60, eerste lid, Wft overtreden. De kosten die hiervoor aan de consument in rekening werden gebracht, liggen namelijk zowel boven het relatieve als boven het absolute maximum zodat er geen sprake is van onbetekenende kosten in de zin van artikel 1:20, eerste lid, aanhef en onder e, Wft. De AFM zal dit hieronder verder toelichten aan de hand van de overtreding van artikel 2:60, eerste lid, Wft die Inpetto heeft gepleegd.

2.3.3 Overtreding van artikel 2:60, eerste lid, Wft door Inpetto

De AFM is van oordeel dat Inpetto in de periode van 29 oktober 2012 tot en met 22 augustus 2013 met het aanbieden van kredieten tegen meer dan onbetekenende kosten artikel 2:60, eerste lid, Wft heeft overtreden. In deze paragraaf zet de AFM dit uiteen aan de hand van het feit dat Inpetto feitelijk twee producten aanbiedt, dat de garantiestelling door CG onderdeel uitmaakt van het aanbod door Inpetto en dat er daarmee meer dan

---

²³ Dit blijkt uit de Website.

²⁴ Dit blijkt uit Appendix D van de overeenkomst die per 1 oktober 2012 is gesloten tussen Inpetto en CG. Uit Appendix D volgt dat Inpetto een vaste maandelijkse vergoeding ontvangt voor *software license* (€ 7.500,-), *hostingcosts* (€ 4.500,-) en *controlling and reporting incoming payments* (€ 12.000). Deze bedragen bij elkaar opgeteld, levert een vaste maandelijkse vergoeding op van € 24.000,-.

²⁵ Dit blijkt ook uit Appendix D van de overeenkomst die per 1 oktober 2012 is gesloten tussen Inpetto en CG.

onbetekenende kosten in rekening worden gebracht door Inpetto aan consumenten.

- Twee producten

De AFM is van oordeel is dat Inpetto twee verschillende producten aanbiedt. Namelijk een krediet met persoonlijke garantiestelling (**product 1**) en een krediet met een garantiestelling van CG (**product 2**). Inpetto geeft in haar zienswijze aan dat er enkel sprake is van een product. De AFM volgt Inpetto hier niet in en de AFM licht dit verder toe aan de hand van het verschil in de aanvraagprocedure van de producten, de tijdsduur van de aanvraagprocedure en de kosten die verbonden zijn aan de producten.

Allereerst is de aanvraagprocedure bij product 1 meeromvattend. Naast het feit dat de aanvragende consument bij product 1 sowieso eigen gegevens moet aanleveren zoals een kopie van een identiteitsbewijs, loonstrook en bankafschriften, dient de aanvragende consument ook nog eens documenten te overleggen die betrekking hebben op de persoonlijke garantsteller. Daarbij zijn er ook nog eens extra voorwaarden gekoppeld aan de persoonlijke garantsteller. Zo mag de persoonlijke garantsteller niet woonachtig zijn op hetzelfde adres en op grond van artikel 1:88 van het Burgerlijk Wetboek dient ook de eventuele echtgeno(o)t(e) of geregistreerd partner te ondertekenen.²⁶ Deze documenten (dat wil zeggen: die van de aanvragende consument en van zijn persoonlijke garantsteller) dienen vervolgens naar Inpetto te worden gestuurd. Nadat Inpetto de kredietwaardigheid heeft beoordeeld van de persoonlijke garantsteller, wordt per e-mail een garantieovereenkomst naar de garantsteller gestuurd. Deze dient vervolgens ondertekend te worden geretourneerd.²⁷

Bij product 2 is de aanvraagprocedure aanmerkelijk minder omvattend. Bij de aanvraag voor een minilening kan de consument op de website van Inpetto kiezen voor een garantiestelling van CG (lees: product 2). Daarbij is bij de aanvraagprocedure een beoordeling van de kredietwaardigheid van de derde niet aan de orde, want de garantiestelling wordt immers verzorgd door CG.

Daarnaast is er ook een verschil in tijdsduur voordat de aanvragende consument kan beschikken over product 1 of product 2. Dit volgt namelijk al uit het verschil in de aanvraagprocedure. Voor product 1 moet de consument zowel zijn eigen gegevens als die van de derde verstrekken aan Inpetto. Vervolgens beoordeelt Inpetto aan de hand van de overgelegde documenten of de derde garant kan staan voor de consument. Alsdan stuurt Inpetto een contract naar de derde dat vervolgens weer ondertekend door de derde retour moet worden gestuurd door de derde. Als gevolg van deze extra handelingen door Inpetto duurt het aanvraagproces langer voordat de consument over zijn minilening kan beschikken.

Tot slot zijn product 1 en 2 ook te onderscheiden naar de kosten die verbonden zijn aan de producten. Bij product 1 hoeft de consument noch aan Inpetto, noch aan CG kosten voor de garantiestelling te betalen. Bij product 2 zijn er echter wel kosten verbonden aan de garantiestelling. De consument moet Inpetto betalen voor de garantiestelling door CG. Het bedrag dat de consument moet betalen is afhankelijk van de hoogte van de minilening.

---

²⁶ Zie Website onder "Persoonlijke garantiestelling". In artikel 1:88, eerste lid, sub c, Bw is bepaald dat een echtgenoot de toestemming behoeft van de andere echtgenoot voor de rechtshandelingen inzake overeenkomsten die ertoe strekken dat hij, anders dan in de normale uitoefening van zijn beroep of bedrijf, zich als borg of hoofdelijk medeschuldenaar verbindt.

²⁷ Zie Website, F.A.Q.: "Hoe werkt een persoonlijke garantiestelling?".

Kortom, de AFM is van oordeel dat product 1 en 2 zelfstandig identificeerbare producten betreft. De garantiestelling door CG bij product 2 vormt een dusdanig essentieel onderdeel van de kredietovereenkomst dat deze - mede gelet op de hierboven genoemde aspecten – moet worden onderscheiden van de garantiestelling door een derde bij product 1. Inpetto biedt daarmee feitelijk twee van elkaar te onderscheiden producten aan.

In dit kader wijst de AFM in dit kader ook op de uitspraken van de rechtbank Rotterdam waarin het volgende wordt opgemerkt over twee van elkaar te onderscheiden producten bij kredietverlening. De rechtbank Rotterdam heeft in de soortgelijke zaak [D] het volgende overwogen:

*“Indien Your Finance zou worden gevolgd in haar betoog dat de spoedoverboeking als een onverplichte nevendienst zou moeten worden gekwalificeerd, die gelet op artikel 3, aanhef en onder g, van de Richtlijn buiten beschouwing moet worden gelaten voor het antwoord op de vraag of bij de consument onbetekenende kosten in rekening worden gebracht, zou het nagestreefde hoge niveau van consumentenbescherming worden omzeild. Een dergelijke interpretatie leidt voorts tot het oprekken van de uitzondering van artikel 1:20, eerste lid, aanhef en onder f, van de Wft, hetgeen strijd oplevert met artikel 22, derde lid, van de Richtlijn. (...) Mede in dit licht is de rechtbank met AFM en de voorzieningenrechter in zijn uitspraak van 16 februari 2012 (LJN BV6089) van oordeel dat de spoedoverboeking kan worden gekwalificeerd als een zelfstandige identificeerbaar product dat zich onderscheidt van de kredietverstrekking zonder spoedoverboeking. Your Finance biedt aldus twee verschillende producten aan: een kortlopend krediet zonder spoedoverboeking en een kortlopend krediet met spoedoverboeking.”*²⁸

- **Aantal consumenten**

In dit kader merkt de AFM nog het volgende op over het aantal consumenten dat voor product 2 heeft gekozen. Het overgrote deel van de consumenten die een minilening heeft aangevraagd bij Inpetto heeft voor product 2 gekozen. Slechts 2,25% van het totaal aantal consumenten heeft in de periode 29 oktober 2012 tot en met 15 maart 2013 via de website een krediet aangevraagd bij Inpetto met een persoonlijke garantiestelling. Feitelijk was product 1 dus geen optie voor deze consumenten. De AFM wijst in dit kader op de uitspraak van de rechtbank Rotterdam:

*“8.3. Naar het oordeel van de voorzieningenrechter biedt verzoekster twee verschillende producten aan: een krediet met een persoonlijke garantiestelling en een krediet met een garantiestelling van [C], waaraan kosten zijn verbonden, te betalen aan [C]. De activiteiten van verzoekster en [C] kunnen daarbij niet los van elkaar worden gezien en vormen één verdienmodel. Uit de door verzoekster verstrekte gegevens blijkt dat meer dan 95% van de consumenten die via [naam website 1] en 97% van de consumenten die via [naam website 2] een kredietovereenkomst hebben afgesloten voor de betaalde garantiestelling kozen. Uit deze percentages blijkt dat voor het overgrote deel van de consumenten dat van de diensten van verzoekster gebruik maakt de mogelijkheid van het krijgen van een persoonlijke garantiestelling niet aantrekkelijk was, dan wel niet mogelijk was.”*²⁹

Ten overvloede merkt de AFM het volgende op. Inpetto geeft in haar zienswijze onder A aan dat de garantiestelling van CG aansloot bij de aard van de minilening, namelijk dat het een gemaksproduct is. Zoals de AFM hierboven gemotiveerd uiteen heeft gezet, ziet hij in de opmerking van Inpetto dan ook zijn gelijk bevestigd.

²⁸ Rb. Rotterdam 17 januari 2013, ECLI:NL:RBROT:2013:BY9621.

²⁹ Rb. Rotterdam (vzr.) 24 januari 2014, ECLI: NL:RBROT:2014:379.

Product 2 betreft naar het oordeel van de AFM inderdaad een, wat daar ook van zij, *gemaksproduct*. Het is namelijk voor de doelgroep van Inpetto gemakkelijker om over product 2 te beschikken dan om product 1 te verkrijgen.

- ***Garantie door CG is onderdeel van het aanbod van Inpetto***

De AFM is ook van oordeel dat de garantiestelling door CG onderdeel uitmaakt van het aanbod van Inpetto. Inpetto merkt in dit kader in haar zienswijze op dat consumenten niet verplicht waren om een garantiestelling van CG te kiezen en dat Inpetto en CG bovendien ook geen gelieerde vennootschappen zijn. De AFM volgt Inpetto ook hier niet in haar stellingname en licht dit als volgt toe.

Allereerst merkt de AFM op dat de garantiestelling van CG een dermate essentieel onderdeel van het aanbod van Inpetto vormt dat de garantiestelling niet los kan worden gezien van product 2. Inpetto geeft in dit kader aan dat consumenten niet verplicht waren te kiezen voor product 2 (dat wil zeggen: een minilening met een garantiestelling van CG). De AFM merkt nogmaals op dat meer dan 97% van de consumenten die een kredietovereenkomst hebben aangevraagd bij Inpetto, hebben gekozen voor een garantiestelling van CG. Kennelijk was product allerminst een aantrekkelijke optie voor de doelgroep. Daarbij doet het enkele feit dat de garantiestelling door een andere entiteit dan Inpetto werd geregeld er niet aan af dat product 2 die Inpetto heeft verstrekt enkel en alleen konden worden afgesloten met een garantiestelling door CG.

Tevens waren Inpetto en CG duurzaam met elkaar verbonden gelet op de door hen gesloten overeenkomst en de daaruit voortvloeiende (financiële) verplichtingen. Zo diende de kosten die consumenten voor de garantiestelling door CG moesten betalen aan Inpetto te worden voldaan. Het was daarmee eerst en vooral Inpetto die de kosten voor de garantiestelling rechtstreeks bij de consument heeft geïnd. Bovendien is de overeenkomst tussen Inpetto en CG overeengekomen dat Inpetto de kosten van de garantiestelling aan CG voorfinanciert voor de kredietnemer. Ook heeft Inpetto voor haar dienstverlening jegens CG een aanzienlijke maandelijkse vaste vergoeding van € 24.000,-, gekregen van CG naast de reeds vermelde ontvangsten van € 7,50 per verwerkte factuur en incasso herinnering, € 7,50 per inkomend en uitgaand telefoongesprek en € 10 per gemaakte en gecontroleerde betalingsovereenkomst tussen consumenten en CG. In dit kader wijst de AFM volledigheidshalve op de uitspraak van de voorzieningenrechter van de rechtbank Rotterdam:

“Naar het oordeel van de voorzieningenrechter biedt verzoekster twee verschillende producten aan: een krediet met een persoonlijke garantiestelling en een krediet met een garantiestelling van [C], waaraan kosten zijn verbonden, te betalen aan [C]. De activiteiten van verzoekster en [C] kunnen daarbij niet los van elkaar worden gezien en vormen één verdienmodel. (onderstreping AFM)”³⁰

Kortom, de AFM volgt Inpetto niet in haar stellingname dat Inpetto en CG geen gelieerde vennootschappen zijn. Inpetto en CG kennen een intensieve samenwerking waarbij Inpetto in grote mate dienstverlenend is voor CG en

---

³⁰ Rb. Rotterdam (vzr.), 24 januari 2014, ECLI:NL:RBROT:2014:379, r.o. 8.3.

ook voor die diensten wordt betaald. Bovendien is deze samenwerkingsrelatie geformaliseerd in een overeenkomst waarbij wederzijdse (financiële) verplichtingen zijn vastgelegd.

- **Meer dan onbetekenende kosten**

Tot slot stelt de AFM zich op het standpunt dat de kosten die bij product 2 aan de consument in rekening werden gebracht zowel boven het relatieve als boven het absolute maximum lagen. Er is naar het oordeel van de AFM dan ook geen sprake is van onbetekenende kosten zoals Inpetto in haar zienswijze onder A betoogt. De AFM zet dit als volgt uiteen.

Op grond van artikel 1:20 Wft volgt dat kosten in relatieve zin onbetekenend zijn wanneer ze slechts een zeer klein percentage van het krediet bedragen. Als voorbeeld wordt gewezen op een krediet van € 2000,- waarbij de kosten € 5,- bedragen, derhalve 0,25%. Kosten kunnen ook in absolute zin onbetekenend zijn.³¹ Als voorbeeld daarvan wordt gewezen op een kleine vergoeding voor het gebruik maken van een klantenkaart met betaalfunctie. Het absolute maximum bedraagt € 50,- op jaarbasis en het relatieve maximum 1% op jaarbasis van de kredietssom.³²

De kosten voor de garantiestelling van CG waren afhankelijk van de hoofdsom. Bij een hoofdsom van € 50,- en een termijn van 15 dagen rekende CG € 10,- aan kosten en bij een hoofdsom van € 600,- en een termijn van 30 dagen rekende CG € 150,- aan kosten. In absolute en relatieve zin bedroegen de kosten van CG op jaarbasis als volgt:

- i. Krediet van € 50,- met kosten € 10,- voor een looptijd van 15 dagen
  - Absoluut gezien is € 10,- voor 15 dagen € 243,33 op jaarbasis (uitgaande van 365 dagen per jaar).³³
  - Relatief gezien is € 10,- voor 15 dagen 486,67% op jaarbasis (uitgaande van 365 dagen per jaar).³⁴
- ii. Krediet van € 600,- met kosten € 150,- voor een looptijd van 30 dagen
  - Absoluut gezien is € 150,- voor 30 dagen € 1.825,- op jaarbasis (uitgaande van 365 dagen per jaar).³⁵
  - Relatief gezien is € 150,- voor 30 dagen 304,17% op jaarbasis (uitgaande van 365 dagen per jaar).³⁶

De kosten voor de CG garantiestelling die in rekening werden gebracht liggen bij alle kredieten boven het absolute (€ 50,- op jaarbasis) en relatieve maximum (1% op jaarbasis). Met deze maxima heeft de AFM het begrip onbetekenende kosten nader ingevuld. Nu de kosten voor product 2 boven deze maxima liggen, is sprake van meer dan onbetekenende kosten die consumenten in rekening werden gebracht.

³¹ Kamerstukken II 2009/10, 32 339, nr. 3, p. 32/33.

³² Website AFM, zie ook het wettelijk kader in paragraaf 2.

³³ De berekening hiervan ziet er als volgt uit: $(€ 10,-/15)*365 = € 243,33,-$.

³⁴ De berekening hiervan ziet er als volgt uit: $(€ 10,-/€ 50)*100 = 20\%$. Op jaarbasis is $(20/15)*365 = 486,67\%$.

³⁵ De berekening hiervan ziet er als volgt uit: $(€ 150,-/€ 30)*365 = € 1.825,-$.

³⁶ De berekening hiervan ziet er als volgt uit: $(€ 150,-/€ 600)*100 = 25\%$. Op jaarbasis is $(25/30)*365 = 304,17\%$.

De AFM verwijst in het verband met de te betalen kosten voor de garantiestelling door CG ook naar de beantwoording door de minister van Financiën op gestelde Kamervragen over flitskredietaanbieders en onbetekenende kosten.

- 27 september 2010: *“Hoe de kosten die samenhangen met het krediet worden genoemd is niet relevant. Of de kosten rente, behandelkosten of bijvoorbeeld voorrijkosten worden genoemd, doet niet ter zake voor het onder financieel toezicht vallen van het krediet. Zodra meer dan onbetekenende kosten (onder welke naam dan ook) worden gerekend, is na inwerkingtreding van de wet sprake van een krediet dat onder financieel toezicht valt.”*³⁷
- 1 november 2011: *“Het begrip kosten betreft in dit kader alle kosten onder welke naam dan ook, dus bijvoorbeeld rente, maar ook administratiekosten, behandelingskosten en dergelijke.”*³⁸
- Op 1 december 2011: *“Flitskredieten zijn kredieten met een korte looptijd (minder dan drie maanden) die vaak via internet worden aangeboden. Sinds 25 mei jl. vallen ook de aanbieders van dergelijke kredieten onder de Wet op het financieel toezicht (Wft). Dat betekent ten eerste dat flitskredietaanbieders een vergunning van de Autoriteit Financiële Markten (AFM) moeten hebben. (...) Alleen voor kredieten met een looptijd korter dan drie maanden, waarbij niet meer dan onbetekenende kosten worden berekend, kent de Wft een uitzondering. In genoemd artikel van de Volkskrant³⁹ worden verschillende flitskredietaanbieders aangehaald die hun flitskredieten zo hebben vormgegeven dat er naar hun mening geen sprake is van kosten of in ieder geval slechts van onbetekenende kosten. Ik deel die mening niet. Kosten voor het krediet zijn niet alleen rente en administratiekosten maar alle kosten die een klant maakt met welke naam dan ook, dus ook bijvoorbeeld kosten voor (versnelde) afhandeling, latere terugbetaling of verplichte borgstelling. (...) Ten tweede betekent het onder de Wft vallen van dergelijke flitskredietaanbieders dat de kredieten aan de voorwaarden die in en op grond van deze wet worden gesteld, moeten voldoen [onderstreping AFM].”*⁴⁰

---

³⁷ Antwoord van de minister van Financiën op Kamervragen van onder meer de leden Plasterk en Spekman (beiden PvdA), *Kamerstukken II 2010/11*, Aanhangsel met kenmerk: ah-tk-20102011-46, p. 1.

³⁸ Antwoord van de minister van Financiën op Kamervragen van de leden Blanksma-van den Heuvel (CDA) en Plasterk (PvdA) over voorschotje.nl aan de minister van Financiën, 1 november 2011 met kenmerk: FM/2011/9876 U.

³⁹ T. Gualthérie van Weezel, “Geen leenrente”, maar intussen...’, *De Volkskrant* 9 november 2011.

⁴⁰ Antwoord van de minister van Financiën op Kamervragen van onder meer lid Karabulut (SP) over verstrekkers van flitskredieten die de regels ontduiken, *Kamerstukken II 2011/12*, Aanhangsel met kenmerk: ah-tk-20112012-827.

2.3.4 Feitelijk leidinggeven door de heer Meter

2.3.4.1 Feitelijk leidinggeven door de heer Meter

De AFM is van oordeel dat de heer Meter feitelijk leiding heeft gegeven aan de overtreding van artikel 2:60, eerste lid, Wft door Inpetto. De AFM zet hieronder uiteen waarom de heer Meter kwalificeert als feitelijk leidinggever. Daarnaast licht de AFM toe dat er geen sprake is van willekeur bij het beboeten van de heer Meter als feitelijk leidinggever.

- *Feitelijk leidinggeven aan de overtreding*

Zoals hierboven aan de orde is gekomen is de AFM van oordeel dat de heer Meter feitelijk leiding heeft gegeven aan de overtreding door Inpetto van artikel 2:60, eerste lid, Wft. De heer Meter was namelijk (i) op de hoogte van de verboden gedragingen van Inpetto, (ii) het viel binnen zijn bevoegdheid, het lag in zijn macht deze verboden gedragingen te beëindigen en hij was daartoe ook redelijkerwijs gehouden, en (iii) maatregelen daartoe achterwege heeft gelaten.

De AFM stelt daarbij voorop dat bij de beantwoording van de vraag of aan bovenstaande criteria is voldaan, anders dan Inpetto betoogt in haar zienswijze onder C, het (voorwaardelijk) opzet slechts hoeft te zijn gericht op de desbetreffende *gedraging* en niet op de *wederrechtelijkheid* daarvan. Anders gesteld: de heer Meter moest op de hoogte zijn van de gedraging en niet ook van het *verboden karakter* van die gedraging. Steun voor deze opvatting ontleent de AFM aan de uitspraak van de rechtbank Rotterdam:

“Bij de beantwoording van de vraag of aan deze criteria is voldaan, stelt de rechtbank voorop dat om als feitelijk leidinggever te kunnen worden aangesproken, anders dan eiser betoogt, het (voorwaardelijk) opzet slechts hoeft te zijn gericht op de desbetreffende gedragingen (kleurloos opzet) en niet op de wederrechtelijkheid daarvan (boos opzet). [...] Het standpunt van eiser dat uit de Slavenburg-criteria de eis volgt dat het (voorwaardelijk) opzet van de leidinggever gericht is geweest op het verboden karakter van de gedragingen van de rechtspersoon, onderschrijft de rechtbank evenmin. Als kleurloos opzet volstaat voor de dader/rechtspersoon dan zal kleurloos opzet ook voldoende zijn voor degene die feitelijke leiding heeft gegeven. De rechtbank vindt hiervoor steun in de door de Hoge Raad in zijn arrest van 10 september 2013 (ECLI:NL:HR:2013:676) gevolgde conclusie van de Advocaat-Generaal van 28 mei 2013 (punt 6.7, ECLI:NL:PHR:2013:528).”⁴¹ (onderstreping AFM)

Gelet op hetgeen hierboven is opgemerkt, is de AFM van oordeel dat aan de drie genoemde criteria is voldaan en dat de heer Meter derhalve als feitelijk leidinggevende aan de overtreding kan worden aangemerkt. De AFM licht dit verder als volgt toe.

i. De heer Meter was op de hoogte van de verboden gedraging:

De AFM is van oordeel dat de heer Meter op de hoogte was van de verboden gedraging gelet op het volgende:

- De door de heer Meter gesloten en ondertekende Overeenkomst met CG. In deze Overeenkomst zijn diverse wederzijdse rechten en verplichtingen vastgelegd voor Inpetto en CG die zien op de aanbidding van

---

⁴¹ Rb. Rotterdam (vzr.) 24 juli 2014, ECLI:NL:RBROT:2014:6326, r.o. 6.4.

minileningen (zogenaamde ‘micro-credits’ genoemd), de mogelijkheid van een garantiestelling van CG tegen een bepaalde premie en de verschillende financiële vergoedingen;

- De door de heer Meter ondertekende Reactie op het Informatieverzoek van de AFM. In de reactie van de heer Meter is onder andere vermeld dat Inpetto sinds 29 oktober 2012 krediet aanbood, dat Inpetto een garantiestelling verplicht stelde en de hoogte van de bedragen die CG voor de verschillende garantiestellingen berekende;
- Het Informatieverzoek van de AFM aan Inpetto. In het Informatieverzoek is onder andere vermeld dat Inpetto vermoedelijk artikel 2:60, eerste lid, Wft overtreedt.⁴²

ii. Het lag binnen de bevoegdheid van de heer Meter en in zijn macht de overtreding van artikel 2:60, eerste lid, Wft door Inpetto te beëindigen en de heer Meter was daartoe redelijkerwijs gehouden:

Daarnaast is de AFM van oordeel dat de heer Meter (feitelijke) zeggenschap had over de verboden gedragingen van Inpetto en het in zijn macht had deze te voorkomen en/of te beëindigen en hij daartoe redelijkerwijs gehouden was.

- De door de heer Meter ondertekende en geparafeerde Overeenkomst met CG. Hieruit blijkt dat de heer Meter in ieder geval op 1 oktober 2012 de geautoriseerde vertegenwoordiger was van Inpetto;
- De Reactie van de heer Meter op het Informatieverzoek van de AFM. Hieruit blijkt dat hij statutair bestuurder van [A] is en alleen en zelfstandig bevoegd is de stichting te vertegenwoordigen en dus ook tekeningbevoegd is. Ook blijkt hieruit dat de heer Meter verschillende taken uitvoerde die direct betrekking hadden op het dagelijkse bestuur van Inpetto, dat hij de contacten met externe partijen waaronder CG onderhoudt, dat hij toezicht houdt op het naleven van de richtlijnen opgesteld tussen CG en Inpetto met betrekking tot het verstrekken van krediet, hij er zorg voor draagt dat het ingehuurd personeel zich aan die richtlijnen houdt en hij betalingen verricht en incasseert, en dat hij tot slot personeel inhuurt van derden voor het aanbieden van minileningen;
- De brieven van Inpetto van 11 maart 2013 en 23 augustus 2013, die zijn ondertekend door de heer Meter, alsmede de reactie per e-mail op het Informatieverzoek waaruit blijkt dat de heer Meter bekend is met de inhoud ervan en Inpetto vertegenwoordigt;
- De e-mail van 22 augustus 2013, gevolgd door de brief van 23 augustus 2013 waaruit blijkt dat de heer Meter de werkzaamheden van Inpetto heeft doen staken;

iii. De heer Meter heeft maatregelen om de verboden gedragingen te beëindigen achterwege gelaten:

Tot slot is de AFM ook van oordeel dat de heer Meter heeft nagelaten maatregelen te nemen om de gedraging te beëindigen. De AFM baseert dat op het volgende:

- Het feit dat de toezichthouders van de AFM hebben geconstateerd dat de verboden gedragingen in ieder geval hebben plaatsgevonden in de periode van 29 oktober 2012 tot en met 22 augustus 2013 en dat de heer Meter in deze periode eerst de geautoriseerde bestuurder was van Inpetto (vanaf 1 oktober 2012) en daarna de enige bestuurder was van Inpetto (vanaf 14 december 2012). 22 augustus 2013 is de datum waarop de heer Meter namens Inpetto heeft verklaard te zijn gestopt met het aanbieden van krediet in reactie op de brief van 19 augustus 2013 van de AFM met het voornemen tot het opleggen van een last onder dwangsom;
- Het feit dat uit documenten en verklaringen niet is gebleken dat de heer Meter als bestuurder van Inpetto een poging heeft ondernomen de verboden gedragingen te wijzigen of te staken. Zelfs niet nadat hij op de hoogte

---

⁴² Zie het Informatieverzoek op pagina 3 en 4.

was dat Inpetto mogelijk artikel 2:60, eerste lid, Wft zou overtreden gelet op het Informatieverzoek van de AFM waarin Inpetto is gewezen op een mogelijke overtreding van artikel 2:60, eerste lid, Wft.

Kortom, uit de reacties van Inpetto blijkt niet alleen de wetenschap van de heer Meter inzake de bedrijfsactiviteiten van Inpetto, maar ook zijn grote betrokkenheid en bemoeienis daarbij. De heer Meter hield zich bezig met het dagelijks bestuur van Inpetto en had daarbij feitelijk totale zeggenschap over de inrichting, aard en karakter van de bedrijfsactiviteiten. Dit wordt nog eens onderstreept door zijn actieve opstelling bij de beantwoording van informatieverzoeken van AFM en het feit dat hij de werkzaamheden van Inpetto heeft doen staken. De AFM is aldus van oordeel dat op grond van bovenstaande uiteenzetting de heer Meter kwalificeert als feitelijk leidinggever aan de overtreding van artikel 2:60, eerste lid, Wft.

2.3.4.2. Geen willekeur

De heer Meter merkt op zijn zienswijze onder C onder verwijzing naar [C] dat er sprake is van willekeur bij de AFM door de heer Meter te beboeten. Bij [C] is de feitelijk leidinggever immers niet beboet terwijl Inpetto onder meer een vergelijkbaar bedrijfsmodel heeft en er bij Inpetto relatief weinig minileningen zijn verstrekt.

De AFM begrijpt de heer Meter aldus dat de heer Meter van oordeel is dat de AFM in strijd met het gelijkheidsbeginsel handelt door de heer Meter te beboeten als feitelijk leidinggever van de overtreding van artikel 2:60, eerste lid, Wft. De AFM merkt daar het volgende over op.

Allereerst brengt niet mee dat de AFM in strijd met het gelijkheidsbeginsel handelt door aan de heer Meter een boete op te leggen terwijl de AFM in andere zaken heeft afgezien van het beboeten van anderen dan de instelling zelf. De AFM wijst in dit kader op de uitspraak van de rechtbank Rotterdam:

*"Eisers doen tevergeefs een beroep op het gelijkheidsbeginsel. [..]. Dat ACM in andere boetezaken (veelal) afziet van het beboeten van anderen dan de onderneming zelf, maakt niet dat eiser een ongelijke behandeling ten deel is gevallen. ACM komt de nodige beleidsvrijheid toe om al dan niet sancties op te leggen bij geconstateerde overtredingen. In dat verband komt haar voorts de vrijheid toe om feitelijk leidinggevend al dan niet sancties op te leggen (zie Rb. Rotterdam 25 mei 2013, ECLI:NL:RBROT:2013:CA3454)."*⁴³

Daarnaast gaat de heer Meter met zijn stelling voorbij aan de beperkte betekenis van het gelijkheidsbeginsel in gevallen als de onderhavige. Bij de uitoefening van toezichtbevoegdheden komt aan het gelijkheidsbeginsel verminderde werking toe. Het is uit vaste fiscale rechtspraak af te leiden dat het de Belastingdienst is toegestaan de – naar zijn aard beperkte en schaarse - (controle)capaciteit op doelmatige wijze te verdelen en in te zetten. De

---

⁴³ Rb Rotterdam 24 juli 2014, ECLI:NL:RBROT:2014:6326, r.o. 6.4.

Hoge Raad heeft bij herhaling de beleidsvrijheid die de fiscus nodig heeft om naleving van belastingverplichtingen op doelmatige wijze te controleren, aanvaard.⁴⁴

Tot slot merkt de AFM nog het volgende op. De AFM behandelt gelijke gevallen in het kader van de besluitvorming naar aanleiding van onderzoek door de AFM *gelijk*. Constructies met bepaalde overeenkomstige en dezelfde kenmerken, die onder de reikwijdte van de Wft vallen, worden door de AFM dan ook gelijkelijk behandeld. Het gelijkheidsbeginsel verzet zich er immers tegen dat de AFM de Wft in het ene geval anders uitlegt dan in het ander geval. Dit doet zich naar het oordeel van de AFM in het geval van de heer Meter niet voor.

Samengevat merkt de AFM daarmee in reactie op de zienswijze van de heer Meter het volgende op. Als de AFM in het kader van haar toezichtstaak besluit tot handhavende maatregelen bij de ene financiële onderneming, dan brengt het gelijkheidsbeginsel niet per definitie met zich dat tegen elke daarmee – naar het oordeel van betrokkene - vergelijkbare handelende financiële onderneming ook handhavend zou moeten worden opgetreden.

2.3.5 Conclusie AFM overtreding artikel 2:60, eerste lid, Wft door Inpetto en het feitelijk leidinggeven aan de overtreding van artikel 2:60, eerste lid, Wft door de heer Meter

De AFM komt tot het volgende oordeel. Omdat de kosten voor product 2 een integraal onderdeel zijn van het aangeboden krediet moeten deze, anders dan Inpetto stelt, bij de beoordeling of er sprake is van een overtreding van artikel 2:60, eerste lid, Wft, worden betrokken. Het feit dat het krediet met garantiestelling van CG (dat wil zeggen: product 2) een minilening betrof die binnen drie maanden diende te worden afgelost en waarvoor 0% rente in rekening werd gebracht, maakt niet dat de uitzondering van artikel 1:20, eerste lid, aanhef en sub e, Wft, van toepassing is. De AFM heeft hierboven gemotiveerd toegelicht dat er geen sprake is van onbetekenende kosten bij product 2, maar deze kosten juist ver boven het (relatieve en absolute) maximum liggen. Deze kosten moeten in het licht van artikel 2:60, eerste lid, Wft worden beoordeeld. Daaruit volgt naar het oordeel van de AFM dat Inpetto artikel 2:60, eerste lid, Wft heeft overtreden van 29 oktober 2012⁴⁵ tot en met 22 augustus 2013⁴⁶.

Daarnaast is de AFM van oordeel dat de heer Meter als feitelijk leidinggever kwalificeert. De heer Meter was (i) op de hoogte van de verboden gedragingen van Inpetto, (ii) het viel binnen zijn bevoegdheid, het lag in zijn macht deze verboden gedragingen te beëindigen en hij was daartoe ook redelijkerwijs gehouden, en (iii) maatregelen daartoe achterwege heeft gelaten.

2.3.6 Reactie op resterende aspecten zienswijze van de heer Meter

In de vorige paragrafen is ingegaan op de aspecten van de zienswijze van de heer Meter die betrekking hebben op de overtreding zelf. In de volgende paragraaf zal de zienswijze van de heer Meter worden behandeld, voor zover

---

⁴⁴ Vergelijk HR 22 maart 2000, nr. 35 049, BNB 2000/173: ongelijke behandeling die een gevolg is van controlebeleid dat wordt ingegeven door overwegingen van een doelmatige belastingheffing en dat een niet-begunstigend karakter heeft, leidt niet tot toepassing van de op het gelijkheidsbeginsel gebaseerde meerderheidsregel.

⁴⁵ De datum dat Inpetto volgens haar schriftelijke verklaring is gestart met het aanbieden van krediet.

⁴⁶ De datum dat Inpetto volgens haar verklaring per e-mail is gestopt met het aanbieden van krediet, gevolgd door de schriftelijke verklaring van 23 augustus 2013 waarin zij onder verwijzing naar de e-mail van 22 augustus 2013 eveneens aangeeft gestopt te zijn met het aanbieden van krediet.

deze ziet op de hoogte van de boete. De overige in de zienswijze naar voren gebrachte punten komen in deze paragraaf aan de orde, voor zover relevant en niet reeds hierboven behandeld.

- ***Geen schuld Inpetto aan overtreding***

Inpetto merkt onder in haar zienswijze onder B op dat zij geen schuld heeft aan de overtreding. De AFM merkt daar het volgende over op. De AFM heeft het Informatieverzoek naar Inpetto gestuurd, gericht op onder meer de beschrijving van de bedrijfsactiviteiten van Inpetto, de modaliteiten van de aangeboden lening en een overzicht van de gemaakte afspraken tussen Inpetto en CG. Bovendien heeft de AFM Inpetto een voornemen tot het opleggen van een last onder een dwangsom d.d. 19 augustus 2013 (**Voornemen**) gestuurd.

Ook na het Informatieverzoek van de AFM heeft Inpetto zich kennelijk niet verder verdiept in de toepasselijke wet- en regelgeving en de stellingname van de Minister van Financiën.⁴⁷ De AFM is van mening dat Inpetto in ieder geval reeds toen (dat wil zeggen: met de ontvangst van het Informatieverzoek) zich een beeld had kunnen vormen over de toelaatbaarheid van de bedrijfsactiviteiten van Inpetto. Niettemin is Inpetto doorgesgaan met het aanbieden van minileningen in strijd met artikel 2:60, eerste lid, Wft en was zelfs het Voornemen benodigd om Inpetto te doen stoppen.

Bovendien stelt de AFM zich op het standpunt dat Inpetto zich een beeld had kunnen vormen van het toepassingsbereik van de uitzondering in artikel 1:20, eerste lid, aanhef, sub e, van de Wft aan de hand van de wet- en regelgeving, de toelichtingen en commentaren daarop. Daarbij komt dat, volgens vaste rechtspraak van het CBB, marktpartijen een eigen verantwoordelijkheid dragen om zich aan de wet te houden, ook als de toezichthouder niet onmiddellijk uitsluitel zou kunnen geven. De AFM wijst in deze op de uitspraken van de rechtbank Rotterdam van 7 maart 2014:

“[...] dat van een professionele marktdeelnemer als [...] mag worden verlangd dat deze zich terdege informeert over de beperkingen waaraan haar gedragingen zijn onderworpen”.⁴⁸

Van een professionele marktdeelnemer mag verwacht worden dat deze zich terdege informeert over de beperkingen waaraan haar gedragingen zijn onderworpen. Een onderneming heeft een eigen verantwoordelijkheid om zich aan de wet te houden, zelfs als de toezichthouder nog geen duidelijkheid kan geven ten aanzien van de norm. In dit kader verwijst de AFM naar de uitspraak van het CBB van 25 juni 2013, waarin is geoordeeld: *“Marktpartijen dragen een eigen verantwoordelijkheid om zich aan de wet te houden, ook als de toezichthouder niet onmiddellijk uitsluitel kan geven.”*⁴⁹

- ***Financiële kwetsbaarheid van de doelgroep van Inpetto***

Inpetto merkt in haar zienswijze op dat de AFM zich van allerlei aannames bedient zonder dit daadwerkelijk onderzocht te hebben. De AFM merkt daar over op dat hij weliswaar geen concreet onderzoek heeft gedaan bij de klanten van Inpetto, maar dat het naar het oordeel van de AFM meer dan aannemelijk is dat het een financiële kwetsbare groep betreft waar Inpetto zich op richt. De AFM licht dit als volgt toe.

---

⁴⁷ Zie de uitgebreide toelichting in paragraaf 2 onder het wettelijk kader.

⁴⁸ Rb. Rotterdam 7 maart 2014, ROT 14/89, r.o. 6.3 en CBB 22 februari 2012, ECLI:NL:CBB:2012:BV6713.

⁴⁹ CBB 25 juni 2013, ECLI:NL:CBB:2013:4, r.o. 2.3.

Nagenoeg alle klanten van Inpetto kiezen voor product 2 en niet voor product 1. Dit terwijl product 1 gratis is en er aan product 2 juist kosten zijn verbonden. Hoewel andere financiële middelen waarschijnlijk niet meer voorhanden zijn, worden de kosten voor de garantiestelling van CG kennelijk voor lief genomen om nog dezelfde dag over het geld te kunnen beschikken. Dit met inachtneming van het gegeven dat de klanten van Inpetto een financieel kwetsbare doelgroep betreft. Ter ondersteuning hiervan wordt gewezen op de brief van de Minister aan de Tweede Kamer over het onderzoek naar de maximumkredietvergoeding op flitskredieten.⁵⁰

“ [...] Richting het onderzoeksbureau hebben de kredietverstrekkers aangegeven dat de aanvragers zeer divers zijn. Wel is daarbij bekend dat veel aanvragen komen uit postcodegebieden met minder hoge kredietwaardigheidscores. [...] ”

Daarnaast wijst de AFM in dezelfde brief op de conclusie van de Minister waarin hij stelt dat:

“ [...] Het is echter zeer aannemelijk dat een belangrijk deel van de consumenten die nu gebruik maken van flitskrediet dat doet omdat er niet op een andere manier een krediet kan worden verkregen (bijvoorbeeld doordat roodstandmogelijkheden zijn uitgeput). ”

De Minister trekt deze conclusie op basis van het onderzoek dat is uitgevoerd door het Instituut voor Onderzoek van Overheidsuitgaven en Research voor Beleid in 2009 (**het Onderzoek**).⁵¹

“ Aldus de brancheorganisaties en het NIBUD kan, gezien de hoge kosten van flitskrediet, verondersteld worden dat mensen die gebruik maken van flitskrediet hun credit cards of faciliteit om rood te staan hebben uitgeput. Volgens deze organisaties kan flitskrediet ook gebruikt worden door mensen die niet in aanmerking komen voor een reguliere lening, bijvoorbeeld omdat ze een BKR-notering hebben of omdat zij reeds tot hun verantwoord kredietmaximum hebben geleend. De zorgplicht voor banken en financiële instellingen houdt namelijk in dat zij geen krediet aan mensen verstrekken die hun financiële draagkracht te boven gaat. ”⁵²

Kortom, de AFM is van mening dat reeds op grond van de het aantal consumenten dat voor product 2 kiest - bezien in samenhang met het Onderzoek en de antwoorden van de Minister - het meer dan aannemelijk is dat de doelgroep van Inpetto financieel kwetsbaar is. Inpetto speelt met product 2 nadrukkelijk in op de behoeften van een bepaalde groep consumenten. Deze groep consumenten wordt gekenmerkt doordat zij financieel gezien geen andere mogelijkheden meer hebben dan een minilening aan te vragen bij Inpetto met garantie van CG (lees: product 2). Die aanvraag kan geen dagen wachten, en moet zo snel mogelijk worden afgerond door bijstorting van het bedrag op hun rekening. Inpetto geeft in dit kader aan dat het een gemakproduct betreft. Dat kan zo zijn naar de mening van Inpetto, maar dat doet naar het oordeel van de AFM niets af aan de constatering dat de consumenten die gebruik maken van product 2 kennelijk geen andere financiële middelen meer hebben en het een financieel kwetsbare groep betreft.

De AFM concludeert dat de door Inpetto en de heer Meter naar voren gebrachte zienswijze geen aanleiding vormt om te komen tot aanpassing van haar besluitvorming.

---

⁵⁰ Kamerstukken II 2008/09, 24 515, nr. 157.

⁵¹ Instituut voor Onderzoek van Overheidsuitgaven en Research voor Beleid, “Onderbouwing voor een maximumvergoeding op flitskrediet”, “Onderzoek naar de opbrengsten- en kostenopbouw van kredieten met een looptijd tot één maand”, Onderzoek in opdracht van het Ministerie van Financiën, juni 2009.

⁵² Onderzoek, p. 25.

3. Besluit

3.1 Besluit tot boeteoplegging

Op grond van het voorgaande heeft de AFM besloten om aan de heer Meter een bestuurlijke boete op te leggen wegens het feitelijk leiding geven aan de overtreding door Inpetto van artikel 2:60, eerste lid, Wft in de periode van 29 oktober 2012 tot en met 22 augustus 2013.

In deze paragraaf licht de AFM de hoogte van de boete toe. De AFM merkt daarbij reeds hier op dat bij het boetevoornemen zowel Inpetto als de heer Meter uitdrukkelijk zijn verzocht om de financiële gegevens met bewijsstukken te overleggen. Daarbij heeft de AFM opgemerkt dat als Inpetto en de heer Meter geen gegevens overleggen de AFM bij het bepalen van de eventuele boetehoogte geen rekening houdt met de draagkracht. De AFM heeft zowel Inpetto als de heer Meter hierop gewezen bij de voornemens tot het opleggen van de bestuurlijke boete, de brief van de AFM van 14 mei 2014 inzake het verzoek tot uitstel van Inpetto, de brief van de AFM van 4 juni 2014 inzake het tweede verzoek van Inpetto tot uitstel en de e-mails van 15 en 29 oktober 2014.

De heer Meter heeft ten aanzien van zijn persoonlijke financiële situatie in het geheel geen stukken overgelegd ondanks het feit dat de AFM, zoals hierboven toegelicht, de heer Meter daartoe meerdere malen heeft verzocht.

3.2 Hoogte van de boete

Voor overtreding van artikel 2:60, eerste lid, Wft geldt op grond van artikel 1:81, eerste en tweede lid, Wft en artikel 10 van het Besluit bestuurlijke boetes financiële sector (**Bbbfs**) een **basisbedrag van € 2.000.000**.

Dit basisbedrag kan op grond van artikel 2, eerste lid, Bbbfs worden verlaagd of verhoogd met ten hoogste 50 procent indien de ernst en duur van de overtreding een dergelijke verlaging of verhoging rechtvaardigt. Het basisbedrag kan vervolgens op grond van het derde lid van artikel 2 Bbbfs wederom met ten hoogste 50 procent worden verlaagd of verhoogd, indien de mate van verwijtbaarheid van de overtreder een dergelijke verlaging of verhoging rechtvaardigt. Voorts wordt er bij het bepalen van de boetehoogte, op grond van artikel 4, eerste lid, Bbbfs, rekening gehouden met de draagkracht van de overtreder.

- *Ernst en/of duur van de overtreding*

Het basisbedrag van € 2 miljoen kan worden verhoogd of verlaagd met ten hoogste 50%, indien de ernst of duur van de overtreding dit rechtvaardigt. Inpetto is in overtreding geweest van 29 oktober 2012⁵³ tot en met 22 augustus 2013⁵⁴. In de periode van 29 oktober 2012 tot en met 15 maart 2013 heeft Inpetto 11437 kredieten verstrekt aan consumenten in Nederland.⁵⁵ Gezien het feit dat Inpetto tot en met 22 augustus 2013 kredieten heeft

---

⁵³ De datum dat Inpetto volgens haar schriftelijke verklaring is gestart met het aanbieden van krediet.

⁵⁴ De datum dat Inpetto volgens haar verklaring per e-mail is gestopt met het aanbieden van krediet, gevolgd door de schriftelijke verklaring van 23 augustus 2013 waarin zij onder verwijzing naar de e-mail van 22 augustus 2013 eveneens aangeeft gestopt te zijn met het aanbieden van krediet.

⁵⁵ Zie Reactie op Informatieverzoek, Bijlage 4 met specificatie aanvragen 29-10-2012 t/m 15-03-2013.

aangeboden, moet dit aantal over de gehele periode aanzienlijk hoger liggen. Door de consumentenkredietregels met voeten te treden, waarbij voor product 2 het maximale kredietvergoedingspercentage ruimschoots werd overschreden, kwalificeert de overtreding als ernstig.

Inpetto heeft geprofiteerd van de financieel kwetsbare positie van consumenten van wie verondersteld mag worden dat zij niet op reguliere wijze, bijvoorbeeld door roodstand op de betaalrekening, of door gebruik te maken van een credit card, aan een gunstigere lening konden komen. De kans is groot dat financieel kwetsbare consumenten door voornoemde handelwijze dieper in de schulden zijn geraakt. Daarbij komt dat de verdiensten ten koste zijn gegaan van consumenten van wie mag worden verondersteld dat zij, gelet op hun zwakke financiële positie, niet in aanmerking kwamen voor een regulier krediet.

Die financieel kwetsbare consumenten zijn hoge kosten in rekening gebracht, met alle risico op het ontstaan of verergeren van een schuldenspiraal. De praktijken van Inpetto hebben het vertrouwen in de financiële markt met betrekking tot krediet geschaad. De misstanden bij flitskredieten zijn uitvoerig in de media besproken en uitgebreid in de Tweede Kamer aan bod gekomen. Bovendien is er sprake van oneerlijke concurrentie, omdat Inpetto geen toezichtskosten betaalde en het maximale kredietvergoedingspercentage omzeilde. Al deze factoren zijn bovengemiddeld ernstig, zodat de AFM een verhoging van het basisbedrag met 25% op zijn plaats acht.

Zoals in paragraaf 2 is uiteengezet, doen de door Inpetto in haar zienswijze naar voren gebrachte punten niet af aan de ernst van de overtreding.

Het bedrag komt hiermee voor Inpetto op **€ 2,5 miljoen**.

- ***Mate van verwijtbaarheid***

Het basisbedrag kan worden verhoogd dan wel verlaagd met ten hoogste 50%, indien de mate van verwijtbaarheid dit rechtvaardigt.

Uit de beoordeling van de feiten blijkt dat Inpetto een alternatieve constructie heeft opgetuigd in een poging de wet- en regelgeving te omzeilen. Dat wil zeggen: geen kosten bij Inpetto zelf, maar wel hoge garantiekosten door de aan Inpetto gelieerde vennootschap CG.

De AFM heeft zoals hierboven toegelicht het Informatieverzoek naar Inpetto gestuurd. Naar aanleiding van dit Informatieverzoek had Inpetto naar het oordeel van de AFM kunnen weten, of in ieder geval redelijkerwijs kunnen vermoeden, dat zij in overtreding was. Desondanks heeft Inpetto haar werkwijze voortgezet dit informatieverzoek en was er een voornemen tot het opleggen van een last onder een dwangsom nodig om de overtreding te doen stoppen. Inpetto nam daarmee dus bewust het risico om de wet te (blijven) overtreden.

Daarbij komt dat van Inpetto, zoals beschreven in de vorige alinea, een bepaalde mate van eigen verantwoordelijkheid verwacht mag worden om zich aan de wet te houden. Het voorgaande in samenhang bezien

Datum 30 december 2014
Ons kenmerk [REDACTED]
Pagina 30 van 36

constateert de AFM een verhoogde mate van verwijtbaarheid. Een verhoging van het boetebedrag met 25% acht de AFM dan ook gerechtvaardigd.

Zoals hierboven uiteen is gezet, doen de door Inpetto en de heer Meter in haar zienswijze naar voren gebrachte punten niet af aan de verwijtbaarheid van de overtreding.

Op basis van het eigen vermogen van Inpetto komt de AFM tot een boete van € 300.000,- voor Inpetto. Zoals hierboven gemotiveerd uiteengezet heeft de heer Meter feitelijk leiding gegeven aan de overtreding door Inpetto. Naar aanleiding hiervan komt de AFM onderstaand tot de volgende boete voor de heer Meter.

- ***Evenredigheid aan de hand van draagkrachtfactoren***

Ondanks herhaaldelijke verzoeken daartoe van de AFM heeft de heer Meter in het geheel geen gegevens overgelegd inzake zijn persoonlijke draagkracht. De heer Meter brengt in dit kader in zijn zienswijze naar voren dat hij zich bij een eventuele boete het recht voorbehoudt om alsnog een beroep te doen op zijn draagkracht. Op grond daarvan is de AFM van oordeel dat, mede gelet op de jurisprudentie⁵⁶, hij de draagkracht van de heer Meter in redelijkheid dient te schatten. De AFM komt in dat kader tot een boete van € 200.000,-. De AFM houdt daarbij rekening met de omstandigheid dat de heer Meter potentieel tweemaal een boete wordt opgelegd. Eerst in de hoedanigheid als potentieel begunstigde van [A] gelet op het feit dat de heer Meter enig bestuurder is van [A] en [A] enig aandeelhouder van Inpetto. Daarnaast wordt de heer Meter geraakt als natuurlijk persoon in de hoedanigheid van feitelijk leidinggever. Uit strafrechtelijke jurisprudentie volgt dat daarmee op basis van evenredigheid rekening moet worden gehouden bij het vaststellen van de hoogte van (één van) de boetes, maar er is geen regel die voorschrijft dat in een dergelijk geval het totaalbedrag van de twee boetes niet hoger zou kunnen uitvallen dan wanneer slechts één boete zou worden opgelegd.⁵⁷

Dit moet naar het oordeel van de AFM worden meegenomen bij het bepalen van de hoogte van de boete voor de heer Meter. Voor zover de voorgestelde boete voor de heer Meter nadelige gevolgen voor hem heeft, is de AFM van oordeel dat dit voor rekening en risico van de heer Meter komt. De heer Meter heeft immers structureel geweigerd zijn draagkrachtgegevens over te leggen.

Het bovenstaande in zijn geheel overziende, acht de AFM een boete van € 200.000,- voor de heer Meter evenredig. De AFM ziet verder geen reden om het boetebedrag naar beneden bij te stellen, en vindt de boete van € 200.000,- passend en geboden voor de heer Meter.

- ***Conclusie***

Op grond van het voorgaande stelt de AFM de boete voor de heer Meter vast op: **€ 200.000.**

De heer Meter moet het bedrag binnen zes weken overmaken op bankrekening NL44RBOS0425637662 (The Royal Bank of Scotland N.V.) ten name van AFM te Amsterdam, onder vermelding van factuurnummer 4420256. Inpetto ontvangt geen afzonderlijke factuur voor dit bedrag.

⁵⁶ HR 28 maart 2014 ECLI:NL:HR:2014:685.

⁵⁷ HR 19 maart 2002, ECLI:NL:HR:2002:AD7004.

De boete moet worden betaald binnen zes weken na de datum van dit besluit.⁵⁸ Als Inpetto bezwaar maakt tegen dit besluit wordt de verplichting om de boete te betalen geschorst totdat op het bezwaar is beslist. Die verplichting wordt ook geschorst als Inpetto na de bezwaarprocedure in beroep gaat, totdat op het beroep is beslist.⁵⁹ Over de periode dat de verplichting om de boete te betalen is geschorst, moet Inpetto wel wettelijke rente betalen.⁶⁰

4. Openbaarmaking van de boete

Omdat de AFM aan de heer Meter een boete oplegt voor het feitelijk leiding geven aan de overtreding van artikel 2:60, eerste lid, Wft door Inpetto, moet de AFM het boetebesluit openbaar maken vijf werkdagen nadat dit aan Inpetto is toegestuurd.⁶¹ Ook moet de AFM, indien van toepassing, zo spoedig mogelijk de indiening van een bezwaar door Inpetto tegen de bestuurlijke boete bekend maken.⁶²

4.1 Mogelijk anonieme publicatie

De wetgever heeft het openbaarmaken van bestuurlijke boetes verplicht om deelnemers op de financiële markten te informeren en te waarschuwen. Dit is in het belang van de ordelijke en transparante financiële marktprocessen, zuivere verhoudingen tussen marktpartijen en de zorgvuldige behandeling van cliënten.⁶³ Met de publicatieverplichtingen als opgenomen in artikel 1:97 Wft wordt zo spoedig mogelijk inzicht verschaft in de actuele stand van de boeteprocedure. Onder bepaalde omstandigheden dient de openbaarmaking op grond van artikel 1:97, vierde lid, Wft anoniem plaats te vinden. Dit is het geval indien voorafgaand aan de openbaarmaking door de AFM kan worden vastgesteld dat bij volledige openbaarmaking:

- voor zover de boete wordt opgelegd aan een natuurlijk persoon, bekendmaking van persoonlijke gegevens onevenredig zou zijn;
- betrokken partijen in onevenredige mate schade zou worden berokkend;
- een lopend strafrechtelijk onderzoek zou worden ondermijnd; of
- de stabiliteit van het financiële stelsel in gevaar zou worden gebracht.

De AFM ziet geen reden om de openbaarmaking in anonieme vorm plaats te laten vinden. Er is geen sprake van één van de bovengenoemde omstandigheden die aan volledige openbaarmaking in de weg staat. Van volledige openbaarmaking kan daarom niet worden afgezien. Dit wordt als volgt toegelicht.

---

⁵⁸ Dit volgt uit artikel 4:87, lid 1 en de artikelen 3:40 en 3:41 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb).

⁵⁹ Dit volgt uit artikel 1:85, lid 1, Wft.

⁶⁰ Dit volgt uit artikel 1:85, lid 2, Wft.

⁶¹ Dit volgt uit artikel 1:97, eerste lid, Wft.

⁶² Dit volgt uit artikel 1:97, lid 5, Wft.

⁶³ Vergelijk PG 29708, nr. 19, p. 301-303, p. 420-421, nr. 20, p. 30 en nr. 39, p. 8-10.

Het besluit om over te gaan tot volledige openbaarmaking van het boetebesluit en, voor zover van toepassing, van het feit dat bezwaar is ingesteld, is getoetst aan de feiten en omstandigheden die bij de AFM bekend zijn, waaronder de feiten en omstandigheden die door Inpetto in haar schriftelijke zienswijze zijn kenbaar gemaakt. Op basis van deze feiten en omstandigheden kan de AFM niet vaststellen dat Inpetto of eventuele andere betrokken partijen door niet-anonieme openbaarmaking in onevenredige mate schade zou worden berokkend. Voor zover sprake is van schade door de openbaarmaking van de aan Inpetto opgelegde boete, valt deze schade veeleer toe te schrijven aan de overtreding van de norm door Inpetto, dan aan het geven van bekendheid aan de voor de overtreding opgelegde sanctie. Van disproportionele schade is temeer geen sprake, gezien het maatschappelijk belang om de markt te informeren of te waarschuwen.

Evenmin heeft de AFM kunnen vaststellen dat bij niet-anonieme openbaarmaking een lopend strafrechtelijk onderzoek zou worden ondermijnd of de stabiliteit van het financiële stelsel in gevaar zou worden gebracht.

Naar het oordeel van de AFM wegen de maatschappelijke belangen om de boetebesluiten openbaar te maken ook zwaarder dan de door Inpetto–niet onderbouwde - gestelde nadelige gevolgen. De AFM merkt in dit verband op dat voor zover Inpetto en de heer Meter daadwerkelijk nadelige gevolgen zullen ondervinden, deze veeleer vallen toe te schrijven aan de overtreding van de norm door Inpetto en de heer Meter dan aan het geven van bekendheid aan de voor de overtreding opgelegde sanctie.

Ten overvloede merkt de AFM op dat in de toelichting op de wet volgt dat de “*publicatie van een bestuurlijke boete [...] evenmin [...] punitief van aard*” is. Ook wijst de AFM op de overwegingen van de wetgever die voorafgaand aan deze conclusie stelt dat “*de waarschuwing door de toezichthouder waaraan behoefte bestaat in het financieel toezicht, geen punitieve sanctie is of als zodanig uitwerkt. Het uitgangspunt van de bedoelde publicatie is namelijk noch bestraffend noch op afschrikking gericht. Ook van beoogde leedtoevoeging of vergelding is geen sprake; de bevoegdheid is er uitsluitend om de partijen op de financiële markten te waarschuwen.*”

Nu Inpetto en de heer Meter in hun zienswijze enkel stellen dat zij nadelige gevolgen zullen ondervinden van de publicatie zonder dit verder toe te lichten, zal de AFM deze gronden verder passeren.

- ***Doel publicatie***

Inpetto geeft in haar zienswijze aan dat er geen doel meer is voor de publicatie nu Inpetto haar activiteiten reeds medio augustus 2013 heeft gestaakt. De AFM is van mening dat dit niet afdoet aan het doel van de publicatie en ook niet doorslaggevend is voor de bevoegdheid tot publicatie. De publicatie is immers primair gericht op waarschuwing van de markt en heeft niet als oogmerk leedtoevoeging. Ook het gegeven dat Inpetto inmiddels is gestaakt met haar illegale activiteiten is geen valide reden om niet tot volledige openbaarmaking van het boetebesluit over te gaan. Dit geschiedt uitsluitend als sprake is van de omstandigheden zoals bepaald in artikel 1:97, vierde lid, Wft. Dat Inpetto inmiddels is gestaakt met haar illegale activiteiten, vormt niet een van die omstandigheden. Ook voor het overige is naar het oordeel van de AFM niet gebleken dat daar bij Inpetto en de heer Meter sprake van is zoals de AFM hierboven heeft opgemerkt. Wel zal in het persbericht van Inpetto en de heer Meter tot uitdrukking worden gebracht dat Inpetto inmiddels gestaakt is met haar illegale activiteiten.

Kortom, de AFM ziet in de door Inpetto en de heer Meter aangevoerde zienswijze derhalve geen grond om af te zien van een volledige openbaarmaking.

De AFM publiceert de boete door de volledige tekst van het boetebesluit (met uitzondering van vertrouwelijke informatie) op haar website te plaatsen, onder begeleiding van onderstaand persbericht. Van het persbericht wordt een Engelse vertaling opgenomen. Ook wordt een bericht over de boete opgenomen in de periodieke AFM-nieuwsbrieven (consumenten/professionals), wordt een bericht op Twitter geplaatst⁶⁴ en wordt gebruik gemaakt van een RSS-feed⁶⁵ en een news-alert⁶⁶. Bij het persbericht zal een hyperlink worden opgenomen naar een eventuele uitspraak van de Voorzieningenrechter van de rechtbank op rechtspraak.nl. De AFM kan daarnaast het besluit publiceren door middel van een advertentie in één of meer landelijke en/of regionale dagbladen.

De volgende basistekst wordt in het te publiceren persbericht en/of de advertentie opgenomen:

“Boete voor de heer Meter als feitelijk leidinggever bij het aanbieden van flitskredieten door Inpetto

De Autoriteit Financiële Markten (AFM) heeft op 30 december 2014 een bestuurlijke boete van €200.000 opgelegd aan de heer E.J. Meter (de heer Meter), omdat Inpetto Services B.V. (Inpetto) in de periode van oktober 2012 tot en met augustus 2013 flitskrediet heeft aangeboden zonder te beschikken over een vergunning van de AFM. Dat is een overtreding van de Wet op het financieel toezicht (artikel 2:60, eerste lid, Wft). De heer Meter heeft feitelijk leiding gegeven aan deze overtreding.

Inpetto bood via haar websites www.heeleen.nl consumenten de mogelijkheid om snel geld te lenen tegen hoge kosten. Inpetto adverteerde dat er geen kosten voor het krediet in rekening werden gebracht. In werkelijkheid moesten consumenten wel degelijk hoge kosten betalen.

De heer Meter was op de hoogte van de verboden gedragingen van Inpetto, het viel binnen zijn bevoegdheid, het lag in zijn macht deze verboden gedragingen te beëindigen en hij was daartoe ook redelijkerwijs gehouden. Maatregelen om de overtreding te doen stoppen heeft hij achterwege gelaten. Daarom heeft de AFM de heer Meter beboet voor het feitelijk leiding geven aan de overtreding door Inpetto. Inpetto heeft haar activiteiten met betrekking tot het aanbieden van flitskrediet inmiddels gestaakt.

Garantstelling

Om voor krediet in aanmerking te komen, stelde Inpetto namelijk een garantstelling verplicht. Alleen als de consument koos voor een betaalde garantstelling van Comfort Guarantee Limited (CG), een door Inpetto aangedragen partij, kon hij snel en gemakkelijk over krediet beschikken. De kosten voor de garantiestelling van CG waren afhankelijk van de hoofdsom. Bij een hoofdsom van € 50,- en een termijn van 15 dagen rekende CG € 10,- aan kosten en bij een hoofdsom van € 600,- en een termijn van 30 dagen rekende CG € 150,- aan kosten. Absoluut gezien is € 10,- voor 15 dagen € 243,33 op jaarbasis (relatief 486,67%). Absoluut gezien is € 150,- voor 30 dagen € 1.825,- (relatief 304,17%).

CG betaalde voor deze dienstverlening maandelijks een aanzienlijk bedrag aan Inpetto. De garantie van CG maakt dus onderdeel uit van het verdienmodel van Inpetto.

⁶⁴ Het bericht op Twitter zal bestaan uit de kop van het persbericht en een link naar het persbericht op de website van de AFM.

⁶⁵ Een RSS-feed is een automatische melding van aanpassingen op de website.

⁶⁶ Persbureaus en andere instellingen die zich hebben geabonneerd, ontvangen persberichten van de AFM via zogenaamde ‘news-alerts’.

Sinds 25 mei 2011 is het verboden om flitskredieten aan te bieden zonder vergunning van de AFM. Inpetto is niet uitgezonderd van deze vergunningplicht.

Ernstige overtreding

Het gaat om een ernstige overtreding. Inpetto heeft geprofiteerd van een groep kwetsbare consumenten die niet op reguliere wijze, bijvoorbeeld door roodstand op de betaalrekening of door gebruik te maken van een credit card, aan een gunstigere lening kon komen. Hierbij bestond het risico dat deze consumenten steeds dieper in de schulden kwamen.

Vergunning

Aanbieders van flitskredieten hebben een vergunning nodig als ze meer dan onbetekenende kosten in rekening brengen. In dat geval mogen ze geen tarieven in rekening brengen die hoger zijn dan het maximale wettelijke rentepercentage van 15 procent.

Een vergunning biedt extra bescherming aan consumenten. Voordat de AFM een vergunning verleent, toetst zij onder meer of een onderneming voldoet aan de eisen van betrouwbaarheid, deskundigheid en integriteit. Bovendien moet een onderneming met een vergunning zich houden aan de zogenoemde doorlopende gedragsregels. Deze gaan onder meer over een zorgvuldige dienstverlening aan consumenten.

Hoogte van de boete

Voor deze overtreding geldt een basisbedrag van €2.000.000. Het basisbedrag kan worden verhoogd of verlaagd als de ernst of duur van de overtreding, of de mate van verwijtbaarheid daartoe aanleiding geven. In dit geval ziet de AFM aanleiding het basisbedrag met 25% te verhogen op grond van de ernst van de overtreding en met 25% te verhogen op grond van verwijtbaarheid.

Bij het vaststellen van de hoogte van de boete houdt de AFM ook rekening met de draagkracht van de overtreder. De draagkracht van de heer Meter heeft de AFM in deze zaak niet kunnen vaststellen, omdat de heer Meter – ondanks herhaaldelijke verzoeken daartoe – geen financiële draagkrachtgegevens heeft overgelegd. De AFM heeft de draagkracht van de heer Meter vastgesteld op € 200.000.

Het in het besluit vervatte oordeel van de AFM kan door belanghebbende(n) ter toetsing aan de rechter worden voorgelegd.

Het volledige besluit kunt u hiernaast in PDF-formaat downloaden. Bij vragen of klachten kunt u contact opnemen met het Meldpunt Financiële Markten van de AFM: 0800-5400 540 (gratis).

De AFM bevordert eerlijke en transparante financiële markten. Wij zijn de onafhankelijke gedragstoezichthouder op de markten van sparen, lenen, beleggen en verzekeren. Wij bevorderen eerlijke en zorgvuldige financiële dienstverlening aan consumenten, particuliere beleggers en (semi-)professionele partijen. We zien toe op een eerlijke en efficiënte werking van kapitaalmarkten. Ons streven is het vertrouwen van consumenten en ondernemingen in de financiële markten te versterken, ook internationaal. Op deze manier draagt de AFM bij aan de stabiliteit van het financiële stelsel, het functioneren van de economie, de reputatie en de welvaart van Nederland.”

Let op: De AFM kan, al naargelang de omstandigheden op het moment van publicatie, bovengenoemde publicatietekst wijzigen of aanvullen.

Datum 30 december 2014
Ons kenmerk [REDACTED]
Pagina 35 van 36

Bij het persbericht op de website wordt onderstaande tabel geplaatst, met de datum van het boetebesluit. Als u bezwaar maakt tegen het boetebesluit, zal de AFM dat bekend maken door in de tabel ook de datum op te nemen waarop het bezwaarschrift is ontvangen.

Stand van zaken						
Boete is opgelegd	Bezwaar		Beroep		Hoger Beroep	
	Ingesteld	Beslissing genomen	Ingesteld	Uitspraak gedaan	Ingesteld	Uitspraak gedaan
[datum]	[datum]					

De bijlage bij dit besluit bevat de volledige tekst van het besluit dat op de website van de AFM openbaar zal worden gemaakt, geschoond van vertrouwelijke informatie. Mocht u van mening zijn dat er desondanks vertrouwelijke tekst in staat die geschoond zou moeten worden, dan verneemt de AFM dat graag zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk binnen 3 werkdagen na bekendmaking van dit besluit.

Publicatie vindt niet eerder plaats dan nadat vijf werkdagen zijn verstreken na de dag waarop het besluit tot boeteoplegging aan Inpetto bekend is gemaakt. De publicatie wordt opgeschort als Inpetto verzoekt om een voorlopige voorziening als bedoeld in artikel 8:81 Awb. Publicatie wordt dan in elk geval opgeschort, totdat de voorzieningenrechter een uitspraak heeft gedaan.

Als de heer Meter om een voorlopige voorziening vraagt, verzoekt de AFM dit per e-mail ([REDACTED]) aan haar door te geven. Als de heer Meter hier niet toe overgaat zal de AFM de boete openbaar maken op de wijze als hiervoor toegelicht. Ook vraagt de AFM de heer Meter het verzoek om voorlopige voorziening per fax toe te sturen (faxnummer [REDACTED]).

4.2 Nadere publicatiemomenten

Als u tegen een eventuele boete rechtsmiddelen aanwendt, is de AFM op grond van artikel 1:97, vijfde lid, Wft verplicht om zo spoedig mogelijk inzicht te geven in de actuele stand van die procedure. De AFM dient de uitkomst van een bezwaarprocedure bekend te maken, alsmede dat (hoger) beroep is ingesteld en de uitkomst daarvan. Onverminderd deze publicatie, dient de AFM op grond van artikel 1:98 Wft de eventuele boete ook openbaar te maken, nadat deze definitief is geworden (nadat bezwaar of beroep niet langer openstaat). Deze brief ziet niet op deze latere publicaties op grond van artikel 1:97, vijfde lid, Wft en artikel 1:98 Wft. In een later stadium zult u over nadere publicaties worden geïnformeerd.

5. Hoe kunt u bezwaar maken?

Iedere belanghebbende kan tegen deze beschikking bezwaar maken door binnen zes weken na bekendmaking daarvan een bezwaarschrift in te dienen bij de AFM, t.a.v. Juridische Zaken, Postbus 11723, 1001 GS,

Datum 30 december 2014
Ons kenmerk
Pagina 36 van 36

Amsterdam. Een bezwaarschrift kan ook per fax (faxnummer 020-797 3835), per e-mail (e-mailadres bezwarenbox@afm.nl) of met het bezwaarformulier op de website van de AFM (www.afm.nl/bezwaar) worden ingediend. Aan deze elektronische verzending stelt de AFM nadere eisen die op haar website worden toegelicht. Een van die eisen is dat een bezwaarschrift niet aan andere AFM faxnummers of AFM e-mailadressen dan de hier genoemde kan worden gestuurd. De AFM neemt het bezwaarschrift alleen inhoudelijk in behandeling als aan deze eisen is voldaan.

Hoogachtend,
Autoriteit Financiële Markten

[was getekend]
Boetefunctionaris

[was getekend]
Assistent boetefunctionaris